

MAGYAR LÉLEK

T. Nemzeti Múzeum könyvtárának

BUDAPEST

X. évfolyam, 245 (2807) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad

Ünnepek tanulsága

Ünnepek egymásutánja kiragad bennünket a hétköznapi gondjaink és a másvilágra irányítja figyelmünket. Mindenszentek ünnepe és halottak napja talán jobban, mint más ünnepek.

A hitelenség és a tagadás szelleme mindig rombolásokban mutatkozott meg. Ez a rombolás azonban a hitetlen és esztelen tagadó lelkekben ment végbe. Az igazságot magát csak tagadni, eltakarni, meghamisítani lehet, de lerombolni, megsemmisíteni nem.

Láttuk és tapasztaljuk ma is ennek a rombolásnak hatását és nyomait a lelkekben. A hitelenség és a tagadás egész korok nemzedékeinek lelkét mérgezte meg. A túlvilág valószínű elhalványult tudatunkban és életirányító erőt kímáradtak cselekvéseinkből. De végeredményben sokkal több történt ennél. Az élet gyökérszállai a túlvilágba nyúlnak át. Aki ezeket a gyökereket kiszaggalja, elvagdossa, az életet támadja meg. Ezt ma már bizonyítani sem kell. A sorvadó, zűrzavaros élet útvesztőiben tévelygünk.

Nem is a háborukra, gazdasági, eszmei harcok szakadatlan sorozatára utalunk, amikor meghamisított, túlvilági gyökereitől elszakított beteg életünk ferdeségeit vizsgáljuk. A másvilági gondolat életalakító hatásának elsősorban egyéni életünkben kell megnyilvánulnia. Nem templomjaira, nem ajátossági gyakorlatok sokszor túlbuzgó, fitogtató végzésére gondolunk itt, hanem az életre. Mert bizony sokszor ezeket használják fel arra, hogy az élet kirtóv önzését, a ragadozó vagyonéhséget, az égbekiáltó szociális bűnöket takargassák. Nem is a külső látszatokra és törvényekre gondolunk — ezeknek eléget tehet valaki nyilvánvaló bűnökkel terheltén is — hanem az el nem nyomott lelkiismeret szavára, amely észrevételi velünk a nyomorgó külvárosi felebarátot is és fogékennyá tesz a szociális hibák és bűnök meglátására és elkerülésére.

Főképpen a szociális vonatkozású ferdeségeket említtük meg, mert nem szóval, nem nyílt kiállással, hanem anyagszárnyas jelmezekben meglehetősen szemforgatással történik.

Ünnepek egymásutánja a túlvilágra irányítja figyelmünket. A képmutató jámborkodás szemforgatása azonban sohasem tekinthető a túlvilági hit megnyilvánulásának. Ami hiányzik, azt pótolni lehet. Amit tagadnak, azt állítani és bizonyítani lehet. A tagadóból, a hitetlenből még lehet hívő. A képmutató hitetlen azonban veszedelmes fajta. Kitélé, a közönség felhívónek hirdeti magát, életével tagadja a túlvilágot, mert minden erkölcsi törvényét önzése szerint alakítja, befelé pedig eldúsult hajszolóját az evilágnak.

Ünnepek tanulságaképpen jó erről elmélkedni...

(P. I.)

Hatalmas tömegben özönlik el a német csapatok a Krim félszigetet

Moszkva a legsúlyosabb légitámadást élte át az éjszaka Nagy hadműveletek várhatóak a tobruki arcvonalon

Lindbergh a mai vezetők elleni összefogásra szólította fel az amerikai népet

Az Új Nemzedék írja: Berlini jelentés szerint a német haderő nagy tömegben özönlik be a Krim félszigetre a szoroson áttört védelmi állásokon keresztül és lerohanja a bolsevisták ott levő kevés ellenállást tanúsító részeit. A német csapatok a krimi félsziget legerősebben ellenálló vonalát már maguk mögött hagyták és most szabadon bontakozhatnak ki a félszigeten.

Stockholmból jelentik: (Mai Nap.) A csütörtök éjszaka kiadott szovjet jelentés szerint csütörtökön éjjel olyan

heves légitámadás érte Moszkvát, mint még soha. A Kalinintól a Malojaroszlavecig terjedő szakaszon mindenütt heves harcok folytak és Volakalanszknál a németek hatalmas támadása visszavonulásra kényszerítette a szovjet csapatokat. A vörös hadsereg lapja foglalkozik a Moszkvától délnyugatra folyó küzdelemmel, ahol már szerdán igen heves volt a harc. Az ellenség fellépése ezen a frontszakaszon igen fenyegető.

verduni erőd a másik mellett scrakoznén. Ez súlyos tévedés. Az egész hadművelet alatt a bolsevisták csak visszavonulásokkal bírtak manőverezni, a kezdeményezést a németek mindig a kezükben tartották. (MTI)

SZEVASZTOPOLT SZÍVÓSAN VÉDELMEZNI FOGJÁK A BOLSEVISTÁK (?)

Berlinből jelentik: (NTI) Katonai körökben számolnak azzal, hogy a bolsevisták Szevasztopot, a Krim félsziget legfontosabb kikötőjét szívósan védelmezni fogják. Az itt állomásozó szovjetflotta, hír szerint, egy csatahajóból, öt cirkálóból, hét torpedórombolóból és 50 kisebb motoros egységből áll. (MTI)

NEMETORSZAG A KELETEN MEGSZÁLLT TERÜLETEKEN VISSZALLITOTTA A VALLASSZABADSÁGOT

Az Esti Ujság írja: Berlinben a szerdai sajtóértekezleten közölték, hogy a folyó hadműveletek ellenére Németország a Keleten megszállott részeken a földműveseknek személyes tulajdon gyanánt visszaadta a földet és visszaallította a teljes vallásszabadságot.

ÉLÉNK TEVEKENYSÉG TOBRUK KÖRÜL

Berlinből jelentik: (B. N.) Kairói jelentés szerint olyan hírek érkeztek oda, hogy Tobrukban és a nilusi határidéken élénk tevékenység uralkodik. A jelekből az a kép tárul elő, hogy olyan előkészületek folynak, amelyek nagy hadműveletek előtt szokásosak.

LINDBERGH UJABB ÉLES BIRALATA ROOSEVELT HÁBORUS POLITIKÁJÁRÓL

Newyorkból jelentik (NTI): Lindbergh ezredes nagy beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy az Egyesült Államok kormánya az amerikai népet sohasem vontá bizalmába és az országot semmitmondó ürügyekkel a háboru útjára sodorta Felsőllít minden amerikai állampolgárt, függetlenül attól, miként vélekedik az európai háborúról, fogjon össze és olyan vezetést követeljen, amely a hagyományos amerikai őszinteségen és igazságérzeten alapszik. Az Egyesült Áll-

Nem sok sikerre számíthat a kaukázusi brit-szovjet ellenállás

Londonból jelentik: (Mai Nap.) Az egyik angol folyóirat azt fejtegeti, hogy a Kaukázusban megszervezett angol-szovjet ellenállásnak nem lehet kilátása sikerre. Módot kellene találni, hogy itt új hadsereget szervezzenek. Az Azovi tenger mentén folyó német támadások máris nagy veszélyt jelentenek, mert közel vannak az olajforrásokhoz és ezeknek kérdése Anglia számára fontosabb, mint Suez és Gib-

raltár együttvéve. Ha a németek megszerzik a kaukázusi olajat, fél év alatt teljesen szétzúzzák a szovjet hadsereget és a bolsevistákat éhínség fenyegeti. Ha ez bekövetkezik, eltűnik a reménye annak, hogy Anglia győzelmesen befejezze a háborút, mert eltűnik az utolsó erős hadsereg, amelyre Európa felszabadítása érdekében Anglia még számíthat.

Helyzetkép Szamarából, a szovjet kormány új székhelyéről

Rómából jelentik: (MTI) A Popolo di Roma svéd lapok jelentése alapján néhány részletet közöl a szamarai helyzetről. A szovjetkormány új székhelyén a GPU emberei arra kényszerítették a lakosokat, ürítsék ki lakásaikat s adják át a népbiztosoknak és a kíséretükben lévő kedveseiknek. Sztalin és több népbiztos a város központjában levő egyik nagy épületben lakik. Az épületet a GPU titkos megbízottainak és a vörös katonáknak egész serege őrzi. A külügyi népbiztosság egyik régi iskolaépületben ültette fel tanyáját. Ide szállították a népbiztosság irattárát is. A diplomáciai testület tagjait egy régi szállodában szállásolták el. A szobák piszkosak és tele vannak poloskával. A Szovjet vezetőségének érkezése csak súlyosította a lakosság helyzetét, amely most már az éhsémiatt is kegyetlenül szenved. A készle-

teket elkobozták a bolsevista vezetőség számára, az utánpótlás karavánok utján igen nehezen érkeznek. Az egyik karavánt Szamarától mintegy tíz kilométerre megtámadta egy nagyrészt nőkből álló 300 tagú felfegyverzett banda és a karaván kíséreit lemészárolva, a szállítmányt elrabolta.

A DONEC-MEDENCE ELVESZETT — IRJA A DAILY TELEGRAPH

Stockholmból jelentik: (NTI) Itt az ideje, hogy szembenézzünk azzal az igazsággal, hogy a Donec-medence, amely mind nyersanyag, mind ipari termelés szempontjából életbevágóan fontos a Szovjetunióra, elveszett — írja a londoni Daily Telegraph. A lap szamarai tudósítója szerint a Szovjet felkészült a végső harcra. Az emberek könnyelműen úgy beszéltek a bolsevista arcvonalról, mintha ott az egyik

EMKE GRILL

Szombat estétől (Nov. 1-től)

Edy Heinemann

a rádióból közismert jazz zenekara és

Katia Adlon

lamokban olyan előkészületek folynak, amelyek a háboruban való részvételt célozzák. Az Egyesült Államok közel állnak ahhoz, hogy háboruba keveredjenek a legerősebb katonai hatalommal, amelyet valaha a világ ismert. Valószínű, hogy két arcvonalon kellene harcolni, az Atlanti- és a Csendes-óceánon. Több millió főt kitévő amerikai hadsereget kellene ellenséges partok előtt Európába szállítani arra a helyre, ahol a világ legjobb hadseregével kerülnének szembe.

Wheeler szenátor is felszólalt a gyűlésen és hangoztatta hogy a semlegeségi törvény eltörlése háborúhoz vezetne. Felszólította a népet, hogy a békéért és a demokrácia fenntartásáért ugyanazzal az elszántsággal harcoljon, mint ősei harcoltak a demokrácia megteremtéséért. (MTI)

UJABB SZTRAJKOK AZ ÉSZAK-AMERIKAI HAJÓGYÁRAKBAN

Washingtonból jelentik: (Német TI) Roosevelt megparancsolta, hogy a csapatok azonnal vegyék át a Newyersey államban lévő repülőgépgyárat, amelynek munkásai nem dolgoznak. Az Associated Press szerint Roosevelt kijelentette, hogy az üzemet addig tartják megszállva, amíg a nemzetvédelem szempontjából szükséges. (MTI)

Szöckhimből jelentik: (Stefani) Newyorki hír szerint az északamerikai hajógyárakban újabb sztrájkok keletkeztek, amelyek mintegy másfélmilliárd dollár értékű hadianyagtermelést veszélyeztetnek. Plymouth géppuskagyárában és Cleveland egyik szövőgyárában is sztrájkolnak a munkások. (MTI)

MEGERKEZETT SAN-FRANCISCOBA A JAPANBAN ÉLŐ AMERIKAIK ELSŐ CSOPORTJA

Tokióból jelentik (Bud Tud.): Togo miniszterelnök kijelentette, hogy a japán törekvések megvalósításának útja nem rózsákkal van kirakva.

Való tény, — mondotta, — hogy ezidőszent nehézségek vannak amelyeket az ellenséges érületű nemzetek gördítenek utunkba. Ezért szilárd belső egységet kell létrehoznunk és azután vasakarattal minden nehézséget legyőzünk.

San-Franciskóból jelentik (NTI): A *Tatuta Maru* nevű japán gőzös Jokohamából jövet San-Franciskóba érkezett. Ez az első hajó, amely amerikai állampolgárokat hozott haza Japánból. 50 amerikai és európai állampolgár érkezett a hajóval, azonkívül 332 olyan japán, aki az Egyesült Államokban született. A japán hajó nem visz rakományt San-Franciskóból, hanem 1000 japánt vesz fedélzetére, akiket hazaszállít. (MTI)

Kína elhagyására szólította fel az angol főkonzulátus a brit állampolgárokat

Rómából jelentik: (MTI) A *Giornale d'Italia* idézi egyik tokiói lap híret, amely szerint jólétesült newyorki körökben megerősítik, hogy az Egyesült Államok Kína belsejében néhány fontos támaszpont átengedését kérte a Csang-Kai-Sek kormánynak szolgáltatott hadianyag ellenszolgáltatásaképpen. A lap szerint az Egyesült Államok még jobban be akarja keríteni Japánt a támaszpontok megszerzésével. (MTI)

Sanghából jelentik: (NTI) Az angol főkonzulátus azt tanácsolta a Kínában lakó angol nőknek, gyermekeknek és a nélkülözhető férfiaknak, hogy hagyják el az országot. (MTI)

Tokióból jelentik: (NTI) Togo kül-

ügyminiszter hivatalbélépése óta ma első ízben fogadta a külügyminiszteriumban a Tokióban akkreditált nagyköveteket. Holnap a követekeket és ügyvivőket fogadja a külügyminiszter. (MTI)

Washingtonból jelentik: (Stefani) Knox haditengerészeti miniszter a Kearny-üggyel kapcsolatban kiadott legutóbbi jelentésében hangsúlyozza, hogy az Atlanti óceánon tevékenykedő amerikai hajóhad tulajdonképpen éppenugy hadjáratban van, mint az angol. Eppen ezért ugyanazt az eljárást követik, mint az angolok és titokban tartják az ellenséges tengeralattjáróknak okozott veszteségeket. (MTI)

A hazai ruszinság erélyesen visszautasítja a benesi propaganda hazugságait

Ungvár. (MTI) A kárpátaljai tanácsadó és véleményező bizottság Illaitzky Sándor nagyrépost elnöklésével ülést tartott. Az elnök első sorban köszönetet mondott a kormánynak és a kormányzói bizottságnak a Kárpátaljai Tudományos Társaság megalakításáért és anyagi erőforrásainak biztosításáért. Azután megemlékezett arról, hogy az amerikai ruszinok egyrésze a benesi propaganda hatás alatt esetlen, otromba brósurát adott ki. Emiatt táviratot intézett az amerikai ruszinok vezetőihez és kért, hogy bármilyen határozathozattal előtt a jövőben kérjék ki a hazai ruszinság véleményét és enélkül a hazai ruszinság ügyeiben ne foglaljanak állást. Azután határozatot fogadtak el, melynek értelmében a tanácsadó és véleményező bizottság tagjai a kárpátaljai ruszinság nevében egyhangúan, a leghatározottabban visszautasítják a benesi propaganda különösen az amerikai ruszinság körében, de másutt is szétkürtölt feltevéseit, hogy a ruszinok valaha ismét elszakadnának a szentistváni Magyarországtól.

Két évtized alatt éppen elég alkalma volt a ruszinságnak meggyőződnie, mit jelent az ugynevezett szláv testvériség és milyen átkot hozott a

ruszin népre. Eppen ezért semmit sem várnak ettől a családságra épített „testvériségtől”, azt elvetik, mert a lehető legveszélyesebbnek tartják. A tanácsadó és véleményező bizottság reméli és hiszi, hogy az amerikai ruszinság vezetői és józan elemei nem ülnek fel ennek a benesi propagandának. Minden rosszhiszemű propagandaval szemben a ruszin nép gazdasági, vallási, kulturális és népi érdekeit a szentistváni országban biztosítva látja, a kormányzó és a kormány iránt a legteljesebb bizalmát nyilvánítja ki.

Az egyhanguan hozott és a tanács valamennyi tagja által aláírt határozatot eljuttatják az amerikai ruszinság vezetőihez. Azután melegen ünnepelelték a kormányzói biztost, működésének első évfordulóját alkalmából. Meghallgatták a közigazgatási bizottság jelentését a kárpátaljai kereskedelmi és ipari revizióról. Kárpátalján 2475 keresztyén kereskedő és iparos kezdte meg működését augusztusban. Ezek háromnegyedrészét kárpátaljai őslakó. A kulturális bizottság nevében *Marina Gyula* a kárpátaljai iskolák adatait ismertette. Eszerint Kárpátalján közel 120 000 iskolaköteles gyermek van, ami a lakosságnak csaknem negyedrészt teszi ki.

Felgöngyölítették az áruelejtők és árdrág tők frontját

Budapest, a *Pest* írja: A fővárosban eddig 2000 feljelentés, 460 büntető eljárás, 90 letartóztatás és 17 internálás történt az árdrágítás elleni küzdelem során. A közellátásügyi miniszter utasítására felgöngyölítették ezt a világot és a rejtett áruk napvilágra kerültek.

Vitéz Szentlirnyai rendőrtanados vezetése alatt működő detektívcsoporthoz a nagy eredménye ez a vállalkozás. A cukorral és a liszttel igen nagy spekuláció folyik. 120—150 pengőért árusították Budapesten ci-

pőt és egyéb lábbelít. Több cipészt és cipőkereskedőt tartóztattak le. Azóta ezen a téren is nagyjából helyreállt a rend. Lelkiismeretlen ügynökök elálasztották talpuk kiválóan alkalmas feldarabolt gépszijakkal az országot.

Győrött kilenc, Debrecenben hét, Budapesten nyolc letartóztatás történt.

Ujabb a hússal való spekuláció. Különösen a borjúhúsra vonatkozik. A Muraközben fedeztek fel egy olyan szövetséget, amely a húst

Nagykányán

(Bihar megye, Diószeg mellett) eladó 23 és fél katasztrális hold szántóföld és kaszáló. Erdeklődni özv. Szimok Jánosné, Nagyvárád, Csengeri-u. 22.

az ugynevezett feketevágással szerezte és rejtette el. Most a burgonya-spekulációt kezdi a rendőrség áruellenőrző osztálya a legerélyesebben figyelni. A felhozatalt akarják első sorban fokozni. Már javulás is mutatkozik ezen a téren, mert tegnapelőtt csak egy vagon, tegnap két vagon, ma pedig már 13 nagy vagon burgonya érkezett Budapestre, ami megfelel 19 és fél kis vagonnak, tehát a főváros napi szükségletét fedezi.

A piacokon reggel egy-egy vevőnek csak egy-egy kiló burgonyát adtak, tehát kicsinyben mindenki hozzájuthatott a burgonyához. A rendőrség erélyes munkája ezen a téren is tovább folyik.

Vargha József miniszter megtekintette a Szeretefalva-dédai vasutépítést

Kolozsvárról jelentik (MTI): Vargha József kereskedelem és közlekedésügyi miniszter *Algyay Pál* államtitkár és vitéz *Horlhy István* államtitkár, a MÁV elnökgazdátójának kíséretében ideérkezett Pénteken reggel továbbutazott Szeretefalvára, ahol ellenőrzi a Szeretefalva és Déda között most folyó vasutépítési munkát. Az új vasútvonalnak, mint ismeretes, lesz a szerepe, hogy közvetlen összeköttetést teremtsen a Székelyföld és az ország többi része között. Mintegy 8000 munkás dolgozik állandóan az új vasútvonal építésén. A kétféle köbméterre tervezett földmunkák felét már elvégezték. A vonalépítést 1942-ben fejezik be.

Tisztító

meg szervezetét a belekben felhalmozódott salakból, ha nincs is éppen székrekedése Jó tisztító hashajtó a **DARMOL**

Negyven pár érmelegítő a honvédek részére

Mindennap újabb bizonyítéka érkezik hozzáunk annak, hogy városunk nőtársadalma magáévá tette a Főméltóság Asszony felhívását katonánk meleg polmival való ellátása érdekében. Mint már értesülünk, példaadó tevékenységet fejtettek ki ezen a téren a Kereskedelmi és Iparkamara tisztviselői és tisztviselőinek feleségei, akik dr. Olasz Vilmosnének, a Kamara főtitkárának feleségének kezdeményezésére és vezetésével 40 pár meleg érmelegítőt kötöttek és azt a budapesti Vöröskereszt útján eljuttatják katonáinkhoz. Amikor ennek a dicsőretremélt példának a követésére hívjuk fel azokat a hölgyeket, akik talán még nem kapcsolódtak be ebbe a nemes akcióba, nem mulasztathjuk el annak megemlézését, hogy — értesülünk szerint — érmelegítő már elegendő mennyiségben van, inkább sálra, köntő mellényre és térdmelegítőre van szükség. Célszerű lenne tehát, ha áldozatkész hölgyeink a jövőben inkább ezeknek a holmiknak a kérésére helyeznének nagyobb súlyt.

A KRIMI FÉLSZIGETEN

Fáradhatatlanul üldözik az ellenséget a német csapatok

Uj védelmi vonalat épít ki a szovjet hadvezetőség az Ural mentén

Vezéri főhadiszállás (NTI) A véderő-főparancsnokság közli: A Krími félszigeten a német erők feltartóztatlanul üldözik a megvert ellenséget. Ismét több ezer foglyot ejtettünk és sok löveget zsákmányoltunk. Az ellenségnek a Donec-medencében folyó üldözése során német és szövetséges csapatok széles szakaszon elérték a Donec folyó felső folyását. Az Ilmen és Ladoga tó között páncélos osztagaink elfogták egy ellenséges páncélvonatot és sok foglyot ejtettek. Nehéztüzérségünk eredményesen lőtte Leningrád hadifontosságu célpontjait. A légierő hatásos éjszakai támadásokat intézett Moszkva és Leningrád hadifontosságu berendezései ellen. Északafrikában légierőnk bombázta a Marea Matruh-tól keletre fekvő brit repülőteret és a Nilus torkolatában levő kikötőket. (MTI)

Berlinből jelentik: Mint a Német Távirati Iroda katonai helyről értesül, a pontos értesülések összegezés után most már meg lehet állapítani, hogy a bolsevisták június 22-ike és 31-ike között összesen 148 lövészadosztályt 39 páncélos hadosztályt, 10 lovashadosztályt, 8 hegyi, 2 népfelkelő és 2 légi úton szállított gyalogdandárt, összesen tehát 209 teljes nagyobb alakulatot vezettek a hozzátartozó tüzérséggel, harcikosikkal, lovakkal és járművekkel együtt. Ha a sebesültekben, betegekben és egyéb harcoképtelenségben elszünetett veszteségeket csak a hadosztályok elpusztulásával és szétverésével beállott veszteség felének vesszük, akkor is legkevesebb 4 és fél 5 millióra tehetjük az augusztus 31-éig elszünetett bolsevista emberanyag veszteséget.

Berlinből jelentik: A véderőjelentés kiegészítéseként katonai helyről köz-

lik a Német Távirati Irodával: A szovjet csapatok aligha képesek már tartós ellenállást tanusítani, mint a Donec-medencében folyó üldözésük bizonyítja. A német csapatok széles területen érték el a folyót. (MTI)

Berlinből jelentik: (NTI) Abban a légitámadásban, melyet német harcigépek csütörtökre virradó éjszaka Moszkva ellen intéztek más hadifontosságu célokra kívül eltaláltak két pályaudvart is. A pályaudvarokat sok bomba érte. A vasúti berendezések szétbombázása még inkább megnehezíti a szovjet főváros ellátási helyzetét, amely már eddig is igen nehéz volt, mert a német támadások a Moszkva felé vezető vasútvonalak közül sokat megrongáltak. (MTI)

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda katonai helyről a következő ér-

Amerikai bizottság utazik Iránba a Szovjetnek történő szállítási lehetőségek tanulmányozására

Berlinből jelentik: Mint a Német Távirati Iroda értesül, a német légierő az egész keleti arcvonalon ismét támadta a szovjet hátsó összeköttetéseit, a hadsereg támogatására sikeres támadásokat hajtottak végre ellenséges állások, csapatgyülekezések, páncélosok ellen. A Ladoga tónál és Murmanszkban német harcigépek kikötőberendezéseket bombáztak. (MTI)

Newyorkból jelentik: (Stefani.) Illetékes helyen kijelentették, hogy a szovjet hőseges segítséget kap, mielőtt megfelelő, biztos összeköttetést teremtenek az angol fennhatóság

alatt álló közepkeleti területen át a Szovjetunió felé. Egy amerikai bizottság e célból Iránba utazik és megvizsgálja az Iránból a Szovjet felé vezető vasútvonalat melynek végállomása Bagdad. Ennél biztosabb és gyorsabb szállítási útvonal nincsen a Szovjetunió felé. (MTI.)

Newyorkból jelentik: (Stefani.) Politikai körökben úgy tudják, hogy a bolsevista kormány ama elhatározás előtt áll, hogy az Ural mentén új védelmi vonalat rendez be. Ezzel kapcsolatban Maxwell tábornok vezetésével északamerikai katonai műszaki

desülést kapta: A keleti arcvonal középső részén német csapatok a legutóbbi napok harcaiban, sikerrel nyomultak előre az erős bolsevista ellenállással szemben. A szovjet csapatok egyedül az október 27-iki harcokban, csupán az arcvonal egyik szakaszán négyezer foglyot, 19 harckocsit, 25 löveget veszítettek. A harcok folyamán a tüzezség tűz alá vette 20 szovjet harckocsi gyülekezését és a német ágyuk tüze sok harckocsit elpusztított. (MTI)

bizottság utazik Vladivosztkon át az Uralba. A bizottság feladata tanulmányozni ennek a védelmi vonalnak lehetőségeit és azt, hogy miként lehet Szibérián keresztül segélycsapatokat szállítani. (MTI.)

Mindenszentre koszorukat a legszebb és a legfinomabb kivitelben csak a

SAN REMO

virágüzletben szeresheti be.
Rákóczi-út 5 szám.
Görög koszoruk 3-tól 15 pengőig.

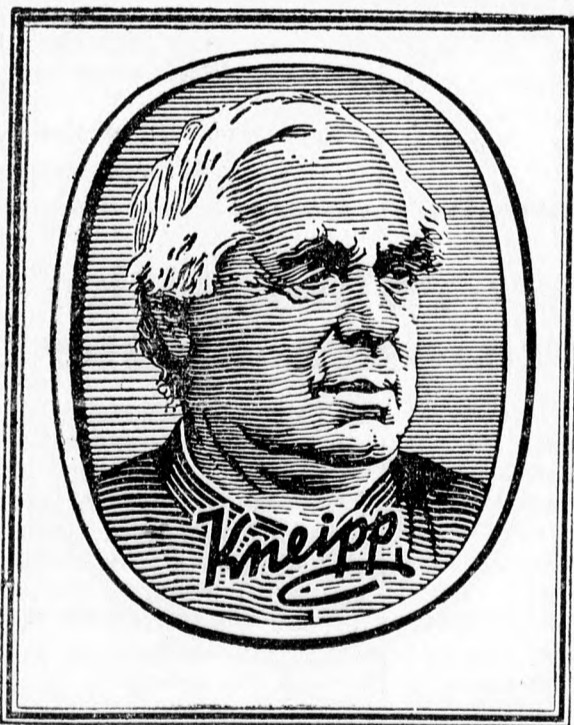
PUSZTULNAK AZ ELLENSÉGES HAJÓK

Berlinből jelentik: Mint a Német Távirati Iroda értesül, német harcigépek Gibraltártól északra elsüllyeszttek egy kétezer tonnás angol kereskedelmi hajót és megrongáltak egy másikat, ugyancsak kétezer tonnás kereskedelmi hajót. (MTI)

Berlinből jelentik: (NTI) Német harcigépek a Krími félsziget egyik kikötőjében elsüllyesztettek két, összesen 1600 tonnás hajót. Egy nyolcezer tonnás hajót bombatalatok érték és az megrongálódott. (MTI)

Madridból jelentik: (NTI) A Sarathona nevű 2500 tonnás angol teherhajót szerdán este Huelva magasságában több repülőgép megtámadta. Két bomba a hajót közepén találta, úgy hogy az rövidesen elsüllyedt. (MTI)

Rómából jelentik: (Stefani.) Az olasz főhadiszállás 515-ik közleménye: Tegnap délután ellenséges repülőgépek támadták Reggio Caverri és Calleriario néhány helységét. A bombák nagyrésztben szántóföldekre estek és főként asszonyokból álló munkáscsoportokban tettek kárt. Tíz személy meghalt 42 megsebesült. Az anyagi kár csekély. Északafrikában a tobruki szakaszon olasz részről heves tüzérségi tevékenység folyt. Benghazai és Tripoli ellen intézett légitámadás során egy brit gépet lelőttünk. Kelet-afrikában nem történt említésre méltó esemény. Az éjszaka folyamán az olasz légierő bombázta Málta légi kikötőjét. (MTI.)

1892. július havában látogatott el első ízben Kneipp Magyarországra. Napilapjaink bőven alkottak annak idején látogatásával s először nyilatkoztak kiváló tevékenységéről.

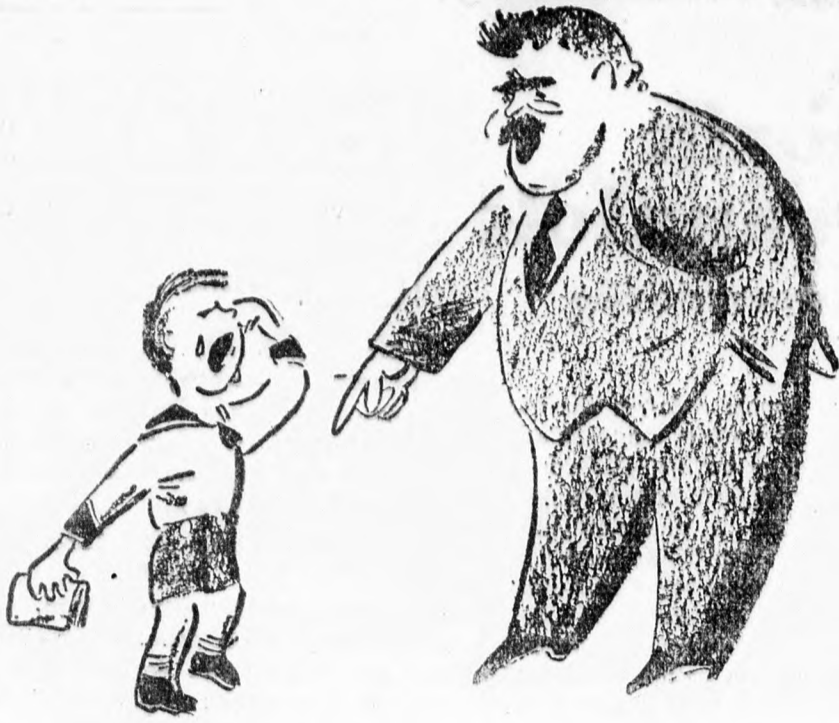
KOMOLY, JÓSÁGTÓL SUGÁRZÓ

tekintetét ismerte már akkor az egész világ. Ilyen volt tehát az a világhírű férfi, aki 1892. július 26-án első ízben keresett fel bennünket, hogy az élőszó meggyőző erejével nyerjen meg sokakat az akkor még ismeretlen, új elgondolásnak: a természetes és észszerű életmód eszméjének. Ez volt tehát az a kiváló ember, aki úttörő munkát végzett és valósággal küldetést teljesített, ő a mi Kneippünk.

Nálunk is sok követőre talált, sok rajongót tudott szerezni. Talán ez a magyarázata annak, hogy ma — közel félévszázad után — annyi sokezer konyhában mindenütt megtalálhatjuk az ő képét. Mert megtaláljuk minden gondos háziasszonynál, aki a kiváló és pompás Kneipp malátakávé-t használja. Hiszen minden csomagon rajta van — iránta való tiszteletből — a nagy emberbarát arcképe és aláírása, mint tartalma kiválóságának biztosítéka. Erre gondoljunk, mikor isszuk a

Kneipp malátakávé.

azt a malátakávé, melyet maga Kneipp adott nekünk.

— Elrontod a szemed
lámpafénynél!

El is rontja — rossz világításnál Ne engedjük
hát olvasni a gyereket? Dehogyan nem — de
gondoskodjunk tökéletes világításról Tungstram
Krypton lámpát a csillárba, az asztalra — így
legalább drámát is takarítottunk meg.

Az 1941 november 16-tól december 31-ig érvényes cukor- és lisztjegyek kiosztása

Az 1941. augusztus 10-ével kibocsátott és 12 hétre szóló cukorjegyek érvénye 1941. november 16-ig tart. Ennélfogva 1941. évi november 16-ától kezdődően új kiosztású cukor- és lisztjegyek kerülnek forgalomba. A cukor- és lisztjegyek kiosztására vonatkozólag a m. kir. miniszterium 2520—1941. M. E. számú rendelete, valamint ennek végrehajtása tárgyában kiadott miniszteri rendelet alapján az alábbiakat rendeltem el:

I.

Az 1941. év november 16-iki élelmiszerjegyek kiosztása alkalmával csak a rendes kiosztású 6 hétre szóló cukor-, petroléum- és lisztjegyek kerülnek kiosztásra. Az 1941 november 16. napjától érvényben levő cukor-, illetőleg petroléum- és lisztjegyek egyidejűleg postán kézbesítettek ki az érde-

keltettek az eddigi gyakorlat szerint. Kivételt képeznek a nyilvántartásban önálló körzetenként szereplő Óssi-telep és Hegyközség lakossága, kik a Kereskedelmi Csarnok I. em. 5. számú helyiségében az alant felsorolt napokon a következő sorrendben minden háztulajdonos, illetve megbízottja a ház lakói részére az 1941 november 16-ától 1941. december 31-éig érvényes élelmiszerjegyeket vehetik át.

1941. november 5-én és 6-án a Hegyközséghez

tartozó alább felsorolt utcákon lakó háztulajdonosok vagy megbízottjai jelenhetnek meg élelmiszerjegyeik átvétele végett a fent megjelölt helyen.

Bihari ut, Rozs utca, Buza utca, Órnagy utca, Órdöngös ut, Pályi ut, Alsódorongos oldal, Csobánc utca, Sóvény utca, Flsódorongos oldal, Kun utca, Ujperces utca, Sáros utca, Szilvás-utca, Almás utca, Kigyó u, Mogyoró utca, Tölgyfa u, Cserfa u, Bolgár u, Pengő, Szüret u, Felsőtörkölymérő ut, Vadvirág u, Tavasz u, Torockó u, Alsótörkölymérő ut, Szanatorium ut, Méhes ut, Kikelet u, Bakator u, Uzsoi és Pipa utca.

November 7-én és 8-án a következő Hegyközségi utcákban lakók jelentkezhetnek élelmiszerjegyeikért:

Rác Mihal, Badacsonyi, Puttony, Szedő, Aranyhegyi, Ritzkó, Kadarka, Ermelléki, Rönngén, Személy, Orsó, Mélyvárok, Sztupa síkator Nagysötét-

ág, Kissötétág, Alsógörögoldal, dr Székely István, Felsőgörögoldal, Csopaki, Szilva, Bakócz Tamás, Muskáti, Egresi Gábor, Csendőr, Alsó-, Felsőgörögoldal, Seregély, Csillaghegyi, Nemes és Tárnok utcák.

Az Óssi-telep háztulajdonosai,

illetve megbízottjai a következő sorrendben jelentkezhetnek:

1941. november 10-én: Hymfi, Dávid Ferenc, Bank bán, Isonzó, Honvéd, Reviczky Gyula, Doberdó, Székelyhadosztály, Géza fejedelem, János Pannonius, Almos vezér, Hajdu vezér, Előd vezér, Hétvezér, Ipolyi Arnold, Ond vezér, Hund vezér, Tass vezér, Csányi László, Tűzharcosok, Alkotmány, Pékár Gyula, Virág Benedek, Taksony fejedelem, József nádor, Czenczi, Kertész, Tulipán és Nefelejcs utcák.

1941. november 11-én: Katona József, Roham, Csatlós, Darányi Ignátz, dr Klebelsberg Kunó, Isaszeg, Huba vezér, Kosztolányi Dezső, Eskü, Krizsa János, Bercsényi Dániel, Bajnok, Ambrus Zoltán és Mester utcák.

1941. november 12-én: Vajdahunyad, Töhötöm vezér, Bulcsu vezér, Ecsedy, Konti püspök, Gaál Mózes, Keszthelyi Zoltán, Miklós, Nap, Ferdényi Ferenc utcák.

1941 november 13-án: Sipos Orbán, Akác, Nyár, Tárkányi Emlék, Vadász Vitéz Zsigmond Dezső, Ipolyi Arnold, Tűzharcosok tere, Thököly, Mailáth Gusztáv-tér, Lehel, Óssi-pusztá, Ósi-órház, Óssi-tanya, Ósz-utca, Mónus-tanya, Iglódi-pusztá.

Az élelmiszerjegyek kiosztása naponta 8—2 óráig történik a Kereskedelmi Csarnok Mussolini-téren lévő épületében. Minden háztulajdonos, illetve megbízottja a jegyek átvételéhez köteles magával hozni a házban lakók vásárlási könyveit, a lakók hatósági nyilvántartását, esetleg az ujonnan odaköltözöttek rendőrségi bejelentőlapját, valamint az 1941. november 16-án lejáró cukorjegyek kísérőlapját, melyeknek felmutatása ellenében a háztulajdonos, illetve megbízottja átveheti az 1941 november 16-ától 1941. december 31-éig érvényes bíró élelmiszerjegyeket, melyeket 24 órán belül köteles a ház lakóinak kikézesíteni és a hivatal által kiállított kísérőlapot az átvevők sajátkezű aláírásával ellátva Nagyváradi thj. város Közélelmezési Hivatalához visszajuttatni (a bejáratnál lévő postaládába bedobni).

Felhívom az érdekeltek figyelmét, hogy az élelmiszerjegyekért való jelentkezés sorrendjét pontosan tartásuk be, mert a későbbi jelentkezéseket a hivatal figyelembe nem veszi.

Borzalmas rablógyilkosság Nagyszalonta mellett

Nagyvárad. Saját tud. Pénteken reggel a nagyszalontai csendőrség értesítette a nagyvárad királyi ügyészséget, hogy az ottani magyar-román határ közelében Ganyé Florián nevű román ember revolverrel fejbe lölte Székely László szalontai lakost és elrabolt tőle 6900 pengő készpénzt. A rablógyilkos a holtestet a szántóföldön elrejtette, de a nyomozás so-

rán sikerült megtalálni. A csendőrség a gyilkost őrizetbe vette.

A királyi ügyészség részéről dr. Paksy István ügyész és dr. Beáthy Konrád törvényszéki orvos ma délután száll ki a helyszínre, hogy a vizsgálatot megejtse, illetve az elrendelt boncolást elvégezze. A rablógyilkos felett valószínűleg a statáriális bíróság fog ítélni.

Magánház

(kisebb) eladó, Szép Ilona utca 18. Ugyanott bármikor megtekinthető.

II.

Azok a körzetek lakosai, akik postai kézbesítés útján kapják meg az 1941 november 16-tól 1941 december 31-ig érvényes bíró élelmiszerjegyeket, esetleges felszólamlásait, valamint az új lisztigényléseket Nagyváradi thj. város Közélelmezési Hivatala (Szaniszló-utca 15.) az alábbi sorrendben és a következő napokon délelőtt 8—2 óráig intézi el:

A, B betűvel kezdődő utcák november 8-án,

C, D, E, F betűvel kezdődő utcák november 10-én.

G, H, I, J betűvel kezdődő utcák november 11-én.

K, L, M, N betűs utcák 12-én.

S, Z betűs utcák 13-án.

O, P, Ú, V betűs utcák 14-én.

T, Z betűs utcák 15-én.

Minden felszólamló, illetve igénylő jelentkezéskor köteles felmutatni bejelentő lapját, vásárlási könyvét, valamint személyazonosságát igazoló okmányait és az előző cukor elosztást kísérő lapját.

III.

Lakásváltások bejelentése

A lakásváltást minden nagyvárad lakos nemcsak a m. kir. rendőrségnél tartozik bejelenteni, hanem élelmiszerjegyei zavartalan biztosítása céljából köteles lakásváltását a közlelmezési hivatalnál a változás megtörténte után haladéktalanul jelenteni.

Mindazon nagyvárad lakosok, akik 1941 augusztus 10-e óta a lakásváltást elmulasztották Nagyváradi thj. város Közélelmezési Hivatalában bejelenteni az 1941. november 16-tól, december 31-éig érvényes bíró élelmiszerjegyeket régi lakcímén kapja meg.

IV.

Háztartási alkalmazottak élelmiszerjegyei

A háztartási alkalmazottak munkahelyeikről való kilépésük alkalmával élelmiszerjegyeiket magukkal viszik. A munkaadó büntetőjogi következmények terhe mellett köteles a szolgáltatásból kilépő háztartási alkalmazottnak élelmiszerjegyeit kiszolgáltatni az érvényes élelmiszerjegy szelvényekkel együtt.

Nagyvárad, 1941. október hó 30-án.

Dr. GYAPAY, polgármester h.

Szóda víz
olcsón bármikor
higiénikusan otthon
készíthető.
Palackok és szénsav-
páronok kaphatók és
cserélhetők

TÜRŐK

vas-, testék- és háztartási cikkek
kereskedésében.

Rákóczi-ut 2. — Bazár épület.

Női- és férfi

ruhák festésében, tisztításában

Végh

legolcsóbb

textilvegyszeti üzem,

Bémer-tér 2. Szent László-tér 14,

Lilliom-utca 13. szám.

HALOTTAK NAPJÁN A NAGYVÁRADI TEMETŐBEN

Izennek a sirok...

Ma este csend és sötétség borul a temetőkre.

Ma este bűn nevetni és játszani, a rádió antennái is az örökkévalóság magasában zengik az élet és halál nagy himnuszát s a föld mélyén megrezzennek a koporsófedelek. A néma és sötét temetőekben a halál izen az embereknek: vigyázzatok! Soha sem volt még olyan közel hozzánk a halál és soha sem volt még olyan drága nekünk az élet, mint most, a nagy világmérföldkés idején. Nézzetek a világtalan sirokra, amelyeken idén nem csillannak meg a halottaknap gyertyák és hallgassátok, mit izen

colt, amíg elhettél s amely harcot nektek, ma élő fiataloknak kell folytatnotok. A halottaknap mécsések helyett ez a gondolat, ez a hit világítson a temetőben és szebbek lesznek mellettük a sirokon a koszorúk, illatosabbak az ősz virágai.

Halljátok meg, amit a halál izen

ma, s engedjétek be szíveitekbe szavait...

Nézzetek szét a váradi temetőben, ahol kedveseitek mellett sok, sok építő nagyváradi alussza örök álmát. Az ő példájuk álljon előttetek és si-ma, göröngytelen, boldog lesz a ti életek.

Váradi nagy halottak sirjai

Menjünk ki először is a hősök temetőjébe, ahol azok a nagyváradiak pihennek, akik a világháború idején áldozták fel életüket a magyar hazáért. Sokan, nagyon sokan még ma sem térhettek hazai földbe ezek közül a hősök közül. Az ő emléküknak áldozunk először ma a gyertyafény nélkül maradt temetőben.

A hősök temetője mellett húzódik el a nagy polgári halottak nyugóhelye. Ha kissé gondosabban szétnézünk a régi sirok között, sok érdekes névre, sok értékes életre bukkanunk. Váradi temetőben pihennek Lukács György egykori nagy polgármesternek hamvai, akiről a Lukács György utcát is elnevezték. Ő volt az első polgármestere a városnak. Aztán itt pihennek Sal Ferenc polgármester, Bulyovszky József polgármester hamvai. Bulyovszky nevéhez fűződik az állandó váradi színház létrehozásának ügye. Ő buzgólkodott a legtöbbet azért, hogy a mai Szigligeti Színházat felépítsék.

Komlóssy József és Rimler Károly polgármesterek is itt pihennek a váradi temetőben, az ő életük is útmutatás arra, hogyan kell dolgozni, hogy szebb és boldogabb jövődőt érjenek meg az élők.

A főispánok közül Hlatky Endre, Nagyvárad város első főispánja, (amíg őt ki nem nevezték, a vármegyei főispán volt a városi főispán is), Mezey Mihály, báró Döry József, (akiről a lígei kis szigetet elnevezték) és Ember Géza főispán nyugosznak a váradi temetőben, példaadó életet mutatva a mai generációnak.

A régebbi idők nagy polgárai közül, akik 1848 után léptek a város szolgálatába s dolgoztak Nagyvárad felvirágoztatásáért, Bölönyi Menyhért, Csorba Lajos, Miklóssy Gyula, Toperczer Ödön, Gyalokay Antal, Lázár Márton, Steitner János főbírák sirjait találhatjuk a temetőben.

Nagyváradon temették el a nagy püspökök közül Nogál Jánost, aki a Szent Vince intézet alapításával tette örök emléküvé a nevét. Bjelik Imre tábori püspököt, gróf Széchenyi

Miklóst, a nagy mecénást, Karácsonyi Jánost, a nagy történettudóst, Bunyitay Vincét, a nagy tudóst, akinek sok-sok értékes műve ma is forrásmunka lehet, — és Mayer Antal apostoli helynököt, aki a legnehezebb időkben, a román impérium idején volt felelősségteljes posztján.

A váradoszlási temetőben van Iványi Ödönnek, a nagy regényírónak a sírhelye, aki „Püspök atyafisága” című művével a tavaszi könyvnapon tűnt fel, közel ötven évvel halála után, Somogyi Károly, az első állandó váradi színház kiváló igazgatója, Erdélyi Miklós, aki őt az igazgatói székben követte, E. Kovács Mariska, a kiváló drámai színésznő, Madas István, a feledhetetlen színész, Hunyady József, akire még emlékeznek a régebbi váradiak, kiknek oly sok feledhetetlen színházi estét szer-

zett, szintén a váradi temetőben vannak eltemetve.

De szinte minden második sír alatt olyan férfiú vagy nő pihen, akinek életében sok-sok áldozatoság, munkálkodás, haza- és otthon szeretet volt s lebeghet példapént a mai fiatal-ság előtt. Ezek a régholt váradiak azok, akik felépítették, névtelen hősként, ezt a várost s ugyan nem emelték sirjaik fölé olyan mauzoleumot, mint a Rhedey grófé fölé, de minden váradi kő, minden váradi ház az ő életük munkásságáról beszélhet. Gondoljatok rájuk is ma s a néma és sötét temetőben világítson az emlékezés mindennél fényesebben lobogó fénye.

(L. Ö.)

Gyógyszervegyészeti gyár keres jó összeköttetésekkel rendelkező fiatalabb németül tudó orvos-
resztény

ORVOST,

készítményeinek helypeli propagálására. — Ajánlatokat Mellékkereset jellegre Magyar Hirdető Iroda Rt. Budapest, VIII. Sándor-u. 7. alá kérünk.

Világító gyermekszemek

Sokak szívébe belefájdult, mikor a rádió bement a s az újságok közölték, hogy ebben az évben elmarad a sirok kivilágítása.

Háború van. Katonáink hőben, fagyban, halálvesztélyben menetelnek a messzi idegenben, hogy kiharcolják mindnyájunknak és mindnyájunk helyett egy boldogabb jövődőt. Nekünk pedig, kik itthon maradtunk, le kell szorítanunk igényeinket a lehető legalacsonyabbra, le kell mondanunk sok mindenről, olyasmiról is, ami szépséget, hagyományt jelentett eddig, de ami végeredményben — ha az idők úgy kívánják — nélkülözhető.

Ez a mi harcunk. Ez az a sokat emlegetett belső front. És ennek, óh nagyon erősnek kell lennie! Győznünk kell ezen a fronton. Le kell győznünk azt a nagy ellenséget, mely itt settenkedik köztünk és ökölbe szorítja sok édesapa kezét, könnybe borítja az anyák szemét és leherasztja az élet és egészség tündérszép mosolyát sok-sok magyar gyerek ajkáról. Ezt a nagy ellenséget úgy hívják, hogy: nyomor.

Ez ellen a rettenetes ellenség ellen indít újabb csalát városunk, amikor most szombaton, Mindenszentek napján az összes helybeli egyesületek bevonásával utcai gyűjtést rendez a szegény gyermekek javára.

Hallatszottak olyan hangok, hogy mire való ez a sok gyűjtés, az emberek nem bírják ki, megunják... Akik így beszélnek, azt feleljük; menjenek el valamelyik külvárosi proletártárlakásba, nézzenek bele azoknak a kis szurkos-mászatos proligyerekeknek éhségtől, hidegtől, nyomortól becsúszott szemébe s azután gondolják el, hogy nekik mégis csak mennyivel más, melegebb, gazdagabb — ha talán nem is olyan fényes otthonuk, biztosabb kenyérük, jobb ruhájuk van, mint annak a sok-sok külvárosi szegény testvérüknek. Pedig azoknak is joguk van a meleg otthonhoz, az elégséges táplálkozáshoz, jó ruhához...!

Amikor Mindenszentek napján perselyező asszonyok-leányok állítanak még az utcákon, hogy ezeknek a szegény, nyomorgó gyermekeknek gyűjtésnek melegehára, cipőre... akkor azzal a hittel adjuk oda jűlőreinket, hogy kedveseink emlékére ebben az évben gyertya helyett egy-egy ilyen szegény, boldogságra, szeretetre vágyó gyermek szemében gyűjtjük meg az öröm világító gyertyáját...

S az Uristen, Aki nem a koszorú a viaszgyertyát nézi, hanem az irgalmasságot és imádságot lelket kíván, — egy-egy ilyen örömfényben ragyogó gyermekszemért megemlékezik jó-ságával elhunyt szeretteink lelkeiről.

HESZ MARTA

nektek a temető, amelyben annyi életakarás, annyi szándék, annyi alkalomszerűség pihen.

Izeni nektek, hogy dolgozzatok és alkossatok.

Izeni nektek, hogy tiszta és becsületes életet éljétek.

Izeni nektek, hogy amíg pillantásotok a jövőbe járódik, nézzetek vissza néha arra a multra is, amely ti-értetek és miattatok volt gazdag és szép, alkotásokban, építésben, lélek-nemesítésben bőséges.

Izeni nektek, hogy a húszéves temető után, amiben minden életindulás belebottlott egy-egy göröngybe, amik a jövőre vetettek elébetelek, ma az életakarás sokkal több és tartalmasabb, mint bármikor. Ma küzdenetek kell a keresztény Európáért, ma küzdenetek kell a krisztusi életigazságért, ma küzdenetek kell az otthon becsületéért, — és mindezek érdekében küzdenetek kell a kitisztultabb, szebb, békésebb, boldogabb jövődőért. Azért a jövődőért, amely-ért a sok-sok sírban nyugovó har-

HOTEL SZABÓ BUDAPEST, IV. EGYETEM-UTCA 7.

Hotel Szabó a belváros középpontjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz, telefon, stb.) Polgári szálló — Polgári arak!

Akik nem érhatték meg...

Irta: Gergely Pál

A magyar sors nagy fordulóján visszaemlékezünk a magyar Erdély harcosaira. Elsősorban a tíz éve elhunyt Jancsó Benedekre. A Háromszék megye szülőtte volt, de a csik-somlyói ősi ferenczendi iskolától kezdve korán elkerült megyéjéből. Hosszú életén át mindent a maga erejéből ért el, tudományos akadémiai tagságig.

Jancsó Benedek elsőnek figyelmeztette a múlt század vége felé a hatalmas teljében sűtkérező liberális kormányzatot a fenyegető nemzetségi veszedelmekre. Először mint nyelvészettel, irodalommal foglalkozó diák sokat kutatott külföldi levéltárakban, Bukarestben is a ott ébredt reá a 80-as években a balkáni problémákra és tért át a nemzetségek történetére. 1917-ben került újra Bukarestbe a hatalmas székel és német csapatokkal együtt, ezuttal hivatalos minőségben, mint a román levéltárak felülvizsgálója.

Két kötetes nagy művét, (A román nemzetségi törekvések története és jelen állapota) az Akadémia is kitüntette, de mint a Bocskai Szövetség megalapítója, 1920-ban népszerűbb, rövidebb kiadásban is megírta élete fő művét. Angolul, franciául is kiadta a hazánk területi épségéért legelsőnek küzdő szövetség. Utolsó nagy műve „Erdély története” volt.

A Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete mindjárt alakulásától 1918. őszétől kezdve kisebbségi semináriumot ingyenes román tanfolyamokat szervezett s ennek az előrelátó intézkedésnek sugalmazója éppen Jancsó volt. Mikor a 76 éves mesterünk kezéből 1930 nyarán kihullott tollat magunk vettük kézbe: egykori székely diákjai, összefogtunk, hogy az ő emlékeztére minél alaposabban tanulmányozzuk a közönség nagyközönséggel ismertessük a nálunk annyira elhanyagolt nemzetségi kérdéseket. Emelkezre ezt a baráti munkaközösséget „Jancsó Benedek Társaságnak” neveztük el s mint az akkoriban alakult Erdélyi Férfiak Egyesülete kulturális szakosztálya működött. Különösen a szlav és román irodalom, politikai és történelmi forrasművek hatalmas anyagát igyekeztünk megmutatni a körünkbe meghívott legjobb szakemberek segítségével. Közé száz jeles kutató foglalkozott eddig a Jancsó Benedek Társaságban a kisebbségi problémákkal, előadás sorozatokon. Legnagyobb jelentősége a kör működésének az elszakított országrészek népszerű történelmi és földrajzi ismertetéseim (31 előadás) és 14 estén keresztül valamennyi nemzetségszűnkkel való viszonyunk megbeszélése volt, de emellett jó szolgálatot tettünk egy egészen új, fiatal tudós gárda számára bocsátásával és kiadványainkban való foglalkoztatásával. Az elszakított területi problémák megbeszélését — élén az Erdélyi Férfiak Egyesülete elnökével, gróf Teléki Pállal, Kolosváry Bálint, Mátyusz Elemér, Egyed István, Buza László s a nemrég elhunyt Darkó Je-

nő egyet. tanárok irányították, a következő előadókkal együtt: Bencs Zoltán, Flachbart Ernő, Szász Zsombor, Ottlik László főszerkesztő, Rónay András, Asztalos Miklós, Barabás Endre, Visky Károly, vitéz Nagy Iván, Szilády Zoltán, Roska Márton, Tamás Lajos, Knieza István és mások.

Mindezek az előadók s a vitaszek hozzászólói a kérdések történelmi és nemzetlempolitikai alaposágával azt árulták el, hogy teljesen Jancsó Benedek szellemében fogják fel a teendőket és nem kell tuloznunk, amikor azt állítjuk, hogy többé-kevésbé az ő tanítványai vagyunk. Az idén tavasszal tartott hadtörténelmi előadásorozat hivatalos szakemberei is (Markó Árpád és Ajtay Endre ezredesek, Görgey Lajos tábornok és Kratochvill Károly, a székel hadosztály volt parancsnoka) kegyelettel említették Jancsó nevét.

Nem hirdeti szobor, vagy utca az önálló magyar Erdély nagy harcosának emlékét, de a baráti munkaközösség az

EFE bőkezűségéből mindjárt működése elején a népszerű kiadványsorozatok mellett két nagy tudományos könyvben állított emléket Jancsó Benedeknek: egyik a Jancsó-Emlékkönyv, amely ötödfélszáz oldalon, sok térképpel foglalkozik szakemberek tollából kikerült 25 tanulmányban a nemzeti-ségi kérdésekkel. A másik, multunkba visszatekintő nagy összefoglaló mű a dr. Asztalos Miklós szerkesztésében kiadott hatalmas 740 oldalas kötet: a „Történelmi Erdély”.

Ugy véljük Jancsó Benedek emlékét legjobban továbbra is szolgálni, hogyha műveit megismerjük és fokozottabban törődünk az immár magnagyobrod ország magyarságával sorsközösségében élő más nemzetségekkel, fajokkal, népekkel és gyűlölet, bosszualás nélkül, igazi szentistváni békével igyekezzünk megismerni az ő történetüket, művészetüket és gondjukat, bajukat is!

Monokli és pávatoll

Nem is hinné az ember, hogy ennek a divatjammult, kis, kerek üvegdarabnak egyszerű anyaga és szerkezete mellett milyen bonyolult rejtelem húzódik meg használati körülményeiben. Szinte hihetetlen, hogy ez a ragyogóra szarvasbőrözött félszeműveg — ellentétben mostohatestvérel, a jó öreg pápaszem becsületes hivatásával — mennyi jóladást embernek tett már hályogot a szemére, mennyi józan agyat borított már el, amikor egy hanyag mozdulattal előcsillant a mellénysebből.

Magyar honunk letűnt, könnyelmű világában nagy divat volt a monokli. Voltak hírességek, akikről eskü alatti állították, (monoklis körökben), — hogy az illető monoklival jött a világra. Elég volt országos hírre szertenni annyi is, ha valakiről ügyes hírveréssel elterjedt, hogy monoklival a szemén hajlta dómra előkelő lejött. Alulról egy kártyaadósságai miatt Dunának ment ír minden erkölcsi és anyagi tartozása teljes kiegyenlítését nyert azáltal, hogy hált teletét monoklival a szemén lökte partra a viz. Legendák sorozatai ketek szárnyra egy-egy monoklis bajnok „hósteit”-ről...

Divat volt a monokliviselet. Előkelőségek és magasabbrendűségi jellemnye volt ez a most felszámolás alatt álló liberális világban. Viselését irglan törvények szabályozták: Ezüsttűkrös kávéházban mielőtt összetörted a nagybögöt, vagy belelőtél a tikörbe, — illett feltenni a monoklit. De nagyot vétettél volna a fenegyerekek illeména ellen akkor is, ha az utcán előtled kinemterő, szárazkötött nyárspolgárnak monokli nélkül fricskázod fel az orrát. Elismerl, igazi krakéler is csak monoklival a szemén lehetl. Ures fejeken is előnyösen csillogott a monokli, mert úgy a hallgatásba fulladt bulaságot, mint a velőitlen nagyhangot ügyesen leplezte.

Nagy divat volt ez akkoriban. A szabotcsi zsidó-arendas csampás csemetéjétől letele és felfele minden rendű és rangu ember hordhatta a mo-

noklit. Így jócskán akadt köztük olyan is, aki az előkelőségekhez szükséges feltételek hiányait leglőbb esetében csak egy csorba óráuvelgel volt kénytelen fedezni. A monokli minősége azonban sosem volt lényeges. Az ügyesen majmoló sznob épp olyan hatást gyakorolhatott ablaküveg monoklijával a megfelelő körökre, mint egy született Tasziló. Fontos volt a „magatartás” és a fel- és leemelési „arcjáték”. Különösen az áll, száj és szemöldök munkája játszott fontos szerepet. Mert azok szét-huzásakor terült el az arcon az a bizonyos enervált fintor, amelyre az egész monokli-feltevési „ceremónia” épült. Ebből a fintorból különben egy árnyalatnak állandóan ott kellett vibrálni a monoklis arccimpája és széjszegelei körül. Ezt egészítette ki tökéletes monoklis jellegű a „lélek tükré”: a szem meredt, üres tekintete...

Ez volt az a jellemző tekintet, amely nem csak a monoklin, hanem rajta is keresztül nézett közönséges földi halandó. Ez volt az a jellegzetes tekintet, amely világéletében csak nézni tudott, de látni sohasem volt képes. Ez a sajátos arcvonás tükrözte vissza azt a közügyek irányában megnyilvánuló mérsékelt érdeklődést, melynek következtében ilyen optikai csodaszerrrel kurdult „szemtelegyelferdülés” — az új korszellemmel felszínre kerülő problémáktól — már csak nagyobb elhajlást kaphatott. Így érthető, ha annak mindenáron való viselése — sok esetben — egész az elmelegyelferdülésig veszedelmeskedett...

Az elavult magyar életnek ezeket az apró vakablakait ám lassacskán beverdesi az újvilág vihára. A pávatollódó áldszentrik élettere mind szűkebbre szorult, — s ha a régi gőgös Mult egy-egy ültelített monoklisa még fel is tűnik itt-ott, — a Ma embere már csak mosolyogva fordul utána, hogy odaképzélje a monokli eszmei dekorációját, méltó szolgálati jelvényét — a pávatollat is...

JESKÓ SANDOR

HAJDU BÉLA

Képiállítása

az

Ujságíró Otthonban.

Nyitva naponta délelőtt 11-től

A kiállítás nov. 3-ig marad nyitva

70 pár érmelegítőt és 15 mellényt kötöttek katonáinknak a háztartási iskola növendékei

Nagyvárad. Saját tud. A Magy. Kir. Bóttó Ferenc Háztartási és Gazdasági Iskola tágas, hófehér nappali szobájában nagy a sürgés-forgás.

A kisleányok valóságos lázban égnek. Csomagolnak. Sok-sok szürke, formátlan gomolyog kerül elő s tűnik el újra a fúrge kezek között. Gondosan összegöngyöltétt érmelegítők ezek a szürke holmik, amiket az iskola növendékei kötöttek nagy szorgalommal honvédek részére. Ezek a leánykák már akkor megkezdték a munkát — természetesen tanárnők kezdeményezésére és vezetésével, amikor még erről az akcióról a Fő-méltóság Asszony szózata sem hangzott el. Eddig 70 érmelegítőt és 15 mellényt kötöttek s azokat most csomagolják, hogy eljuttassák katonáinkhoz, a harcra. Minden göngyölegbe belekerül a kisleány neve, aki a kabálkát, vagy az érmelegítőt — esetleg mind a kettőt — készítette s egy pár meleg, szerietteljes szó, amit a kisleányok szíve diktál az ott-honj védő, kemény katonák számára.

Közben az egyik kisleány magyar nótákat zongorázik, kint a konyhában pedig, fehér kölénnyében a vacsorát készítik a napos „szakácsnők”. Az étkező szobában már föl van terítve a vacsorához. Eltvágyról pedig nem kell gondoskodni. Az van — hál’ Istennek — minden kisleány-nak.

Nagy népszerűsége tett szert tavaly óta ez a valóban gyakorlati értékű iskola. Növendékeinek száma csaknem megkétszereződött s még Sepsiszentgyörgyről, Kézdivásárhelyről és Gidófalváról is vannak bentlakók. Az egyik székelyföldi kisleány arról híres, hogy heten vannak testvérek. Valamennyien leányok. Ő a legidősebb — talán tizenöt éves. Van egy közös családi képe, ahol mind a heten együtt vannak — sorban, mint az orgonásipok — egyforma ruhában, egyként mosolygósan. Es van külön-külön képe minden testvéréről. Ezek a képek kézről-kézre járnak s mindenki gyönyörködik a kis székely leány „családjában”.

— Jövőre a húgaim is ebbe az iskolába jönnek! — mondja büszkén. De vannak bentlakó növendékek Almódról, Orosházáról, sőt Szegedről is.

Mindebből azt az örvendetes következtetést vonhatjuk le, hogy egyrészt a szülők újra ráébredtek a leánygyermek, a leendő nő igazi hivatására, másrészt pedig hogy a nagyvárad háztartási és gazdasági iskola minden tekintetben alkalmasnak bizonyult arra, hogy leányainkat erre a hivatásra előkészítse.

Szabados Ernő
szövet, selyem, textiláru,

üzletét Fábán-utca 4 szám alól
Kossuth Lajos-utca 18. sz.,
Singer varrógép üzlet mellé helyezi át.

Dr. GÉRESY LÉBER JÁNOS:

POLITIKAI SZEMLE

Nincs elvetemültebb, gyávább ember a földön az orvítmadónál és merénylőnél. Alattomosan közelíti meg s úgy teríti le áldozatát, hogy a szerencsétlen védekezni se tud. Azután elfut. Minden gondja csupán arra irányul, hogy a maga bőrét megmentse. Hogy alávaló tette nyomán forradalom robban ki, utcai harc támad, sortűzek ropognak s ártatlanok vére festi pirosra a meggyalázott földet: mindez őt nem érdekli. Legfeljebb annyiban, hogy zűrzavar támad s ebben a vad kavardásban könnyebben el tud menekülni.

A németek által megszállt francia területen Nantesben és Bordeauxban magasállású német katonatiszteket gyilkoltak le a gyáva merénylők. Nem ez volt az első eset. Korábban is követtek el ilyen alattomos gyilkosságokat. A német megszállóereg parancsnoksága eleinte enyhén kezelte a dolgot. Nem torlta meg a bűnt olyan mértékben, amilyenhez joga lett volna. Most azonban erélyesebb intézkedéseket tett. Az összefogott kommunista érzelmű tuzok közül nyomban kivégeztetett százakat. Ötvenet Nantesben és ötvenet Bordeauxban. Kijelentette továbbá, hogy ha rövidesen kézre nem kerülnek a merénylők, újabb száz embert fog kivégeztetni. Lehet, hogy ez a megtorlás kegyetlen, de mindenesetre indokolt. A megszálló sereg katonái nem lehetnek üldözött vadjai a kommunista örületnek. A francia hatóságok éberségén, erélyén és határozottságán fog múlni, hogy hasonló esetek meg ne ismétlődhessenek.

Bennünket azonban más is érdekel ebben a sajnálatosan szomorú esetben. Az t. i.: mi lehet az oka ezeknek a sorozatos merényleteknek? A francia nép, mely legszűkebb rétegeiben is, van annyira tanult s ismeri ugy jelenlegi helyzetét, hogy semmiképpen sem hiheti azt, miszerint egy-két német katonára vagy katonatiszt meggyilkolásával, halálos sebet tud ütni a német birodalom katonái erején. Másutt kell tehát az okokat keresnünk. Egyik ilyen ok a bolsevista tanokkal megmetélt lélek gyűlölete mindenivel szemben, aki nem kommunista. Ez a gyűlölet nem ismert határt és nem számolt a következményekkel. Gyilkol, mert gyűlöli! A másik ok, amelyre is első sorban kell gondolnunk, mert ez a legvalószínűbb, — hogy a merénylő vagy azok, akik őt erre felbujtatták a Németország és Franciaország között kialakulóban levő jóviszonyt akarják megzavarni. Sokoknak fáj Franciaországban s még többeknek Franciaországon kívül, hogy Európának ez a két vezető népe, a német nép és a francia nép annyi hiábavaló, vétkes, érthetetlen vetélkedés után végre kezdik megismerni, megbecsülni egymást s

keresik, sőt bizonyos vonatkozásokban meg is találták már az együttműködés utját, mely mind a két ország felvirágzásához vezethet. Hogy ezt az utat meg ne találják, s hogy ezen az uton együtt ne haladhassanak, hanem, hogy ellenkezőleg ismét egymás torkának ugorjanak, — ez volt az igazi oka, ez volt a becatelen célja a nantesi és a bordeauxi merényleteknek.

1

Alvilági lelkiületről tesznek tanúságot a szovjet legfőbb vezetői, amikor sorra felégetik az orosz falvakat, rombadöntik a legszebb városokat s levegőbe akarják röpíteni Moszkvát és Szentpétervárt is, mielőtt a németek azokat el tudnák foglalni. Máskor is volt háboru a világon. Máskor is vették el csatákat. De arra még nem volt példa, hogy egy ország hadvezetősége a saját városait pusztította volna el. Az ellenségét igen. A sajátját soha. Mi lehet ennek az örült vandalizmusnak az oka? A felelet világos és egyszerű: 1. Sztalin tudja azt, hogy ez a csatavesztés számára végleges. Hogy oda, ahonnan a szövetségesek most kiűzik, vissza nem térhet soha. 2. A nép, mely ott marad, nem az ő népe. A bolsevizmus nem ismer népet, csak dolgozókat. Amíg azok a milliók, akik Oroszország népét alkotják, nem dolgoztak, ugyahogy törődött velük. Ennek a kevés törődésnek is vége már. Pusztuljanak el, fagyjanak meg, haljanak éhen, ha ő már nem tud tovább uralkodni fölöttük. Kiegyben 50.000 ember vált hajléktalanná. Szentpéterváron és Moszkvában milliókra vár ugyanez a sors. Sztalin akaratóból, a népek földi paradicsomát hirdető bolsevizmus nagyobb dicsőségére.

2

Moszkva népe bizonyára nem köszöni meg Sztalinnak ezt a bánásmódot. Panaszkodni nem mer, hiszen a cseka megkezdte már szörnyű munkáját s a fegyelem biztosítása s a rend fenntartása érdekében. Naponként százával fogják el a tucatjával végzik ki a gyanús elemeket. S itt mindenki gyanús most, — aki él. Amerikai újságírók rémtörténetekbe illő részleteket mesélnek el a moszkvai élet zajásából. Minden nap az utolsó napnak számít s minden órában mindenkit meglephet a halál. Német bombavetőgépek által rombadöntött házak omladékai alatt vagy a csekbörtönök titkos folyosóin és kintókamráiban...? Mind egy. Senki élete sem biztos. És nincs menekülés sehova, semerre. Mert így

HÖLGYEIM! Siessenek őszi és téli kabátot vásárolni! Mert megnyílt a „Bihari Modellház“

Kossuth-u. 5. sz., ahol olcsón vásárolhat saját készítményű kabátot, kosztümöt és leányka kabátot. Nagy mértékszabóság! Oriási szövet választék. Hozott anyagból is a legkényesebb izlést is kielégítően, a legújabb modellek után 24 óra alatt készülnek Tisztviselőknak és nyugdíjasoknak fizetési kedvezmény.

akarja, így kívánja Stalin, az egyetlen ur, az egyetlen hatalom: az egyetlen kegyetlen hóhérl

Európa polgári társadalma csak köszönettel tarthat Sztalinnak ezért az embertelenségért. Ha semmi más: ez az egyetlen gesztus nemcsak itt Európában, hanem máshol is mindörökké fogja irtani az emberekből a bolsevizmusba vetett hitet s azt a halga reményt, hogy ilyen emberek, ilyen eszközökkel valaha is boldogítani tudnák az emberiséget.

3

Nem állhat valami nagyon jól az amerikai repülőgépgyártás, bármennyire is hirdetik az újságok, hogy naponként több száz repülőgépet tud csak egy gyár is elkészíteni, — ha arra a 18 bombázóra is szüksége volt az Egyesült Államok kormányának, melyet Peru rendelt meg s fizetett ki a maga számára. Amerika nemcsak a nagy számok, de a nagy blöffök országa is volt mindig. Sokan hiszik még ma is, hogy vannak ott olyan hentesárúgyárak, melyeknek külső kapuin behajítják a hizott kondát s a hátulsó kapun sonkával, szalonnával, hurkával, kolbással megrakott teherautók indulnak kifelé — 5 perc múlva. Így vagyunk valahogy a repülőgépgyártással is. Sokat hisznek az emberek, még többet beszélnek róla, a valóság mégis az, hogy Németországnak még most is közel kétszerannyi repülőgépe van, mint összes ellenfeleinek együttvéve. Így már érthető, hogy 18 gép is számít a sorban. Olyan 18 gép, melyhez Amerikának semmi joga, semmi köze sem volt. Legfeljebb annyi, amennyit az erős rabló igényelhet magának a gyenge kirabolttal szemben. Ez is amerikai stílus!

4

Néhány héttel ezelőtt Eden külügyminiszter szobájában Majszi szovjet nagykövet s a Londonban székelő lengyel árnycikkormány megbízottja aláírták az oroszországi lengyel légió felállítására vonatkozó egyezményt. Azóta nap, mint nap vártuk a hírt: mikor készül fel, mikor indul el a Szibériába száműzött lengyel férfiakból toborzott, önkéntes hadsereg, de hiába. Hirt hozzánk, katona a harcterekre a mai napig sem érkezett. Valószínűleg igaza van az United States News amerikai újságnak, mikor azt írja, hogy Moszkva nem merete felfegyverezni s csatasorba állítani a szibériai szénbányákba hurcolt lengyel férfiakat, mert attól félt, hogy a kézbeadott fegyverek könnyen visszafelé sülnének el. Ebben pedig teljesen Moszkvának van igaza. A szibériai olombányák levegője sok mindenre jó lehet, de arra aligha, hogy az odahurcolt lengyel foglyok lelkében rokonérzést, lelkesedést gyújtson egy olyan eszme s ennek az eszmenek olyan képviselői iránt, akik Lengyel-

ország sirtját harmadszor is megásták s a lengyel nép legjavát leggyilkolták vagy rabszjira fűzték.

5

Anglia 200 mozdonyt, 20.000 vasuti teherkocsit s egyegyedmillió tonna vasuti sínt kért Amerikától, hogy a vasuti összeköttetést s rajta a forgalmat a Perzsa-öböltől a Kaspi-tengerig biztosíthassa. Washington a jó üzlet-ember körültekintő óvatosságával azt válaszolta: várjunk egy keveset. Ha Moszkva ki tud tartani tél derekig, megadom a kért dolgokat; ha nem tud kitartani, nem ragadtatom magam hiábavaló áldozatra. Amerika jelenlegi politikájához illő pompás felelet. — Keveset kockáztatni és sokat nyerni. Vesztett ügyért krajcárt se adni! Már pedig a Moszkvánál s az egész bolsevizmusnál vesztettebb ügyet el se lehet képzelni. Moszkva eleste már csak napok kérdése. Azon az uton pedig, amelyiken az angolok szerettek volna közlekedni, — rövidesen német katonák fognak menetelni.

Atmeneti Cseléd-otthont rendezett be

az Erdélyi Katolikus Nőszövetség Kolozsvárott, Magyar-utca 48. szám alatt.

A szolgálathoz jövő leányoknak elhelyezkedésükig egészen csekély ellenérték fejében tiszta, egészséges otthont nyújt.

Az Erdélyi Katolikus Nőszövetség mély tisztelettel felkéri a Főtisztelendő Plébános Urakat, hogy községük szolgálathoz induló leányait irányítsák az otthonba.

A város sok bűnalkalmától akarja, az Otthon megmenteni a tapasztalatlan fiatal leányt, ezért felhívjuk a szülők figyelmét is, hogy gyermekeiket bizalommal küldjék hozzánk.

Az Otthon az elhelyező irodával kapcsolatot tart fenn, s mindaddig, míg a leány elhelyezkedik az édesanya szeretetét és gondoskodását akarja pótolni számára.

Az Erdélyi Katolikus Nőszövetség nevében:
Gróf Bethlen Györgyné elnökösszony.

Frenczel Sándor

üveg és üvegcsiszoló

Tábla-üveg nagy raktár
Olcsó ablaküvegezés

Képkerekezés
Nagyvárad, Szt. János utca 48.
Telefon: 19-13

Az országos önállósítási alaphól létesült.

Kovács Sándor

divatáru üzlete Nagyvárad, Rákóczi ut 25 szám alatt
Legelőnyösebb beszerzési forrás

Női- és férfi Mosó vászon és bélés árukban,
szövetekben paplanokban nagy választék
Jóminőség! Szabott árak! Megbízhatóarui!

Művelt, önálló kiskisgazdákat nevel a székelyhídi téli gazdasági iskola

Dr. Csorba József igazgató nyilatkozik a Magyar Lapoknak az új iskola célkitűzéseiről és jövőjéről

Nagyvárad. Saját tud. Most érkezett meg Székelyhídra dr. Csorba József gazdasági szaktanár, aki a földművelésügyi minisztérium megbízásából megszervezi és vezeti a november hó 10-én megnyíló Téli Gazdasági Iskolát. Munkatársunk beszélgetést folytatott dr. Csorba József igazgatóval, aki a következő felvilágosításokat adta az új iskola szervezésére és jövőjére vonatkozóan.

Eddig mindenütt a legnagyobb sikerrel járt az iskola felállítása

— Sárospatakról jöttem most ide Székelyhídra, hogy megszervezzem és megindítsam a téli gazdasági iskolát. Nagy reménységgel kezdek ehhez a munkához, mert eddig mindenütt a legnagyobb sikereket értük el. Örömmel dolgozni és fáradni ebben az iskolában. A kiskisgazdák szívesen küldik gyermekeiket a tanfolyamra és ők maguk is szívesen vesznek részt az esti tanfolyamon, mert azonnal hasznosítható ismereteket tanulnak és sajátítanak el.

— Kik iratkozhatnak be az iskolába?

— Tanulónként semmi előképzettség nincs előírva, csak az irni-olvasni tudás szükséges. Mi nem ispánokat és gazdákat akarunk nevelni és tanítani, hanem önálló kiskisgazdákat, akik meglévő birtokukat jobban hasznosítják, mint eddig.

— Milyen végzettséget ad az iskola?

— A két éves tanfolyam sikeres elvégzése után a gazdafiú oklevelet kap. A végzettséget elsősorban a maga számára hasznosítja, de esetleges földjuttatásnál a többi pályázó mellett előnyben részesül. Az iskola egyébként nem vonja el a fiukat a munkaidőtől. November 10-én kezdődik meg és az elméleti része március 15-ig tart. Ekkor a fiúk hazamennek és otthon vannak a legszorgosabb munkaidőben. De ebben az időben sem maradnak magukra. Meglátogatjuk őket otthon és meggyőződünk arról, hogyan vitte át gyakorlatba a tanultakat. Hasznos tanácsokat és utasításokat kapnak a helyszínen mindig az adott helyzetnek megfelelően.

— A második év tanterve szintén ugyanaz. A két éves tanfolyam elvégzése után a vizsgával kapcsolatosan versenykiírást rendez az iskola, amelyben a növendékek bemutatják gyakorlati munkájuk eredményét. Mindenki az otthon termelt cikkekkel áll ki a versenyre. Ezen a vizsgán van az avatás is. Aki sikeresen teszi le vizsgáját, aranykalászos gazdává avatjuk. Az idősebbek, akik az esti tanfolyamokat hallgatták ezüstkalászos gazdák lesznek. Az ifjak nagyon büszkék erre a címre. De legyenek is. Reájuk vár az a feladat, hogy a kiskisgazdaságokat beállítsák a belterjes, minőségi termelésre és meghonosítsák a kertgazdálkodás.

Internátus épül jövőre

— Hol nyílik meg Székelyhídon az iskola?

— Egyelőre a Gazdakörben szorítunk

helyet. Ebben az évben csak az első tanfolyam nyílik meg, így tehát elférünk. Jövőre, amikor fokozatosan megnyitjuk a második évfolyamot is, majd gondoskodás történik megfelelő és eléggé tágas helyiségről.

— Hol helyezik el a vidéki növendékeket?

— Ebben az évben nem tudunk más megoldást találni, mint azt, hogy a vidéki gyermekeket a székelyhídi gazdáknál helyezzük el. Minden reményünk megvan azonban arra, hogy jövőre megfelelő otthon és internátus épül — már most is elárulhatom — az állomás közelében. Itt fogja kapni ugyanis az iskola azt a harminc-

negyven hold földet, amely az elméleti oktatás mellett a gyakorlati ismeretek elsajátításához szükséges. Ez a föld egyébként az internátus természetbeni fenntartásának egyik jelentékeny alapja.

— Kik fognak tanítani az új iskolában?

— Egyelőre egy tanító érkezik meg. Ketten fogjuk végezni a tulajdonképeni oktatást. Tanítani fog még két hitoktató, az iskolaorvos és egy levéltanfoktató. Ezek helybeliek lesznek. — Tandíjat senkinek sem kell fizetni, jövőre pedig a vármegye több növendék számára biztosít tanulmányi segítyt, illetve alapítványt.

Nemcsak tanítani, hanem nevelni is akar az új iskola

— A szakoktatáson kívül milyen nevelő munkát végez az iskola?

— Nagy súlyt helyezünk arra, hogy a gazdafiukat ne csak tanítsuk, hanem neveljük is. A jó modorra, tisztaságra, finomabb társasági érintkezésre való nevelést is feladatunknak tekintjük. Eddig még mindenütt bevált ez az iskola. Különben is Berettyóújfaluban állították fel az ország egyik első ilyen iskoláját, Bihar vármegyének tehát már hagyománya van ezen a téren.

— Attól nem félünk, hogy a falu gazdaközönsége nem fogja megszeretni ezt az iskolát. Megérzik azt azonnal, hogy ez igazán az övék, gyakorlati oktatást, nevelést ad és hasznát is látják sokszor a legrövidebb időn

belül annak, amit tanulnak. Egy-egy tanfolyamot végzett gazdafiú áldás az egész családra. Egy-két tanfolyamot végzett nemzedék pedig az egész község képét megváltoztatja.

Amikor dr. Csorba József igazgató nyilatkozata végére ér, azonnal a meggyőződéssel állunk fel mellőle, hogy a földművelésügyi miniszter a legjobb kezébe tette le az új téli gazdasági iskola megszervezését és megindítását. Csupa lelkesedést, határozottságot és tettekre készséget minden szava. Hiszünk, sőt tudjuk mi is vele együtt, hogy néhány év múlva egészen megváltozik Székelyhid és környéke kiskisgazdái helyzetete.

(P. I.)

A jövődő magyar légihősei

Levizgáltak a Horthy Miklós Nemzeti Repülőalap növendékei. Kitűnően sikerültek a vitorlázó műrepülések

A Magyar Országos Tudósító jelenti: A Horthy Miklós Nemzeti Repülőalap növendékei csütörtökön délután a budaörsi közforgalmi repülőterén ünnepélyes vizsga keretében adták számot repülőképeségükről, melyre két és félhónapos kiképzés során tettek szert. A vizsga ünnepnapja volt a magyar repülőéletnek, melynek különös fényt és jelentőséget adott Magyarország kormányzójának megjelenése. A gépkocsiból kiszálló államfőnél elsőnek Rákosi Béla altábornagy jelentkezett. Vitéz Horthy István a Horthy Miklós Nemzeti Repülőalap intézőbizottságának nevében köszöntötte a Főméltóságú Urat, majd hosszabb beszámolóban ismertette az alap céljait és eddig elért eredményeit. Ez évben kereken ezer repülőlevele alatt vitorlázó repülőképzés alatt, ami a tavalyival szemben kereken százszázalékos emelkedést jelent. Elsőfokú motoros kiképzést ez évben a pilótajelölteken kívül 15 honvédorvos és négy újságíró is kapott. A kiképzés céljaira a már meglévő felszere-

léshez a folyó évben beszereztek 18 motoros repülőgépet, 85 vitorlázó repülőgépet, 11 csörlőt, teher- és segély-, valamint személygépkocsit, továbbá 20 ejtőernyőt, úgyhogy jelenleg 61 motoros repülőgéppel, 121 vitorlázó repülőgéppel, 26 gépkocsival, 90 ejtőernyővel rendelkeznek. Horthy István azután ismertette a szerte az országban folyó építkezéseket. A repülőter fűszőnyegén felállított vitorlázó gépeket először csörlővontatással repítették a levegőbe, majd motoros géppel vontatott vitorlázókkal repültek a magasba. Bolmann Béla vitorlázó oktató mutatta be azután „M 22” magyar mintájú és építésű géppel a vitorlázó műrepülés magas iskoláját. Azután a vizsgázók iskolarepülést végeztek, majd műrepülésre került sor.

PERTRIX száraz telepek kaphatók és anódok
Bodor László körzetképviselőnél
Nagyvárad, Szent László-tér 1.

„CARITAS“

temetkezési vállalat új vezetése alatt ismét megkezdte működését. A legegyszerűbb temetéstől a legdíszesebbig. Minden igényt legelőzékenyebben kielégít. Korporsók nagy választékban.

Tulajdonos:
Sörös Sándor
Szent László-tér 1.

Az oktatók díszrepülése fejezte be a műsort. Azután a három században felállított repülőnövendékek díszmunkában vonultak el a Kormányzó előtt. Az ünnep a Szózat elnéklésével ért véget.

Hölgybizottságok alakultak Nagyváradon az országos téli segélyakció megindítására

Nagyvárad. Saját tud. Népes hölgygyűlés volt csütörtök délután a Magyar Ház nagytermében. A gyűlést Körtmáros László nyitotta meg és annak tárgya egy nagy hölgybizottság szervezése volt abból a célból, hogy az országos téli segélyakció keretében egységes és eredményes szociális tevékenységet fejtsenek ki.

Dr. Patzkó Elemér orsz. gyűlési képviselő ismertette röviden azt a gondolatokot, melyből ez a megmozdulás kiindult, emlékeztetve arra, hogy a most folyó nagy világháború után új világrendezés következik, még pedig az új korszak alapján s erre nekünk is minden téren föl kell készülnünk. Ehhez a fölkészüléshez elengedhetetlen a nők áldozatos munkája.

Ezután Körtmáros László ismertette a megalakítandó női bizottság feladatát s azt három pontban foglalta össze. Első feladat: a harcúterén küzdő honvédeink részére meleg holmik kötése. Második feladat: az itthonlévők, a szegények, az elesettek megsegítése, fölemelése, a nyomor enyhítése, szóval: annak az úgynevezett belső arcvonalnak a megerősítése, amire bizony égető szükség van. Harmadik feladat: a jövőképeket megvalósítása érdekében tea-délutánok, továbbá kulturális és ismeretterjesztő előadások rendezése.

A gyűlés az elnöklő Körtmáros László indítványára megválasztotta a nagy hölgybizottságot, mely külön asszony- és leánybizottságra tagozódik és kitűzte a legközelebbi összejövetel időpontját, kimondva, hogy első és legsürgősebb teendő a katonák részére történő kötés megindítása. Eppen ezért a kötéshez szükséges gyapjufonalat már a kijelölt időpontig — a jövő hét péntekjéig — beszerezik s azt a legközelebbi összejövetelen ki is osztják a hölgyeknek. Így a közös munka rövidesen megindul.

VITÉZZÉ AVATTAK 45 SZÉKELYT. Marosvásárhelyről jelenti a MTL.: Sepsiszentgyörgyön 45 székely vitézjelöltet vitézzé avattak.

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12—27.

ELŐFIZETESI ÁRAK: Egész évre 30
 félévre 15, egy óra 2.50 pengő
 Postatakarékpénztári csekkzámlánk
 száma: 72.301.
 Kétraktokat nem adunk vissza.

Lapunk legközelebbi száma a Min-
 denszentek ünnepe és vasárnap után
 hétfőn, a rendes időben jelenik meg.

**LELEPLEZTÉK XII. PIUS PÁPA
 MELLSZOBORÁT A BUDAPESTI
 TUDOMÁNYEGYETEMEN.** Buda-
 pest, a Magyar Kurir jelenti: A Jeru-
 zsálemi Szentír Lovagrend magyar-
 országi tartománya elkészítette XII.
 Pius pápa mellszobrát, melyet a Páz-
 mány Péter Tudományegyletnek
 ajánlott fel. A szobor leleplezése az
 egyetem aulájában folyt le csütörtök-
 kön este, előkelő közönség jelenléte-
 ben. A szobrot József Ferenc királyi
 herceg, a rend magyarországi hely-
 tartója beszéd kísérelésben ajánlotta
 fel a Pázmány Péter Tudományegye-
 lemnek, melyet az egyetem nevében
 Navráth Ákos dr. rektor vett át, aki
 nagyobban beszédben mondott köszö-
 netet.

**ELTEMETTEK GRÓF TELEKI
 PÁL ÉDESANYJÁT.** Budapest, a
 Magyar Országos Tudósító jelenti.
 Csütörtök délután temették el a Ke-
 repesi-úti temető díszsírhelyén öz-
 vegy széki gróf Teleki Gézániát, a tra-
 gikus hírtelenséggel elhalt miniszter-
 elnök édesanyját. A temetésen meg-
 jelent Bárdossy László miniszterel-
 nök és felesége is. Az egyházi szer-
 tartást Kritsalussy Ferenc dr. görög
 katolikus lelkész végezte, nagy papi
 segédlettel.

Az életbiztosítással, nyugdíjbiztosi-
 tással szemben mindenkinek egyéni
 követelményei vannak. A választást
 jól meg kell fontolnia. Forduljon bi-
 zalommal az Első Magyar Általános
 Biztosító Társasághoz. — Az 1857-ben
 alapított legrégebb magyar biztosító
 magánvállalat, az Első Magyar Általános
 Biztosító Társaság helybéli:
 Szent László-tér 2. szám alatti főügy-
 nöksége illetve képvisellete készséggel
 ad felvilágosítást minden biztosítási
 vonatkozású ügyben.

KINEVEZÉSEK. A Hivatalos Lap
 legújabb száma közli, hogy Ladányi
 Kálmánt a szilágysomlyói járásbíró-
 sághoz a VIII. fizetési osztályba so-
 rozott telekkönyvvezetővé, Szilágyi
 Miklóst a dési törvényszékhez iroda-
 főtitkárrá, Kertész Károlyt a máramar-
 osszigeti, Erdős Gyulát a nagyvárad-
 i törvényszékhez, Bartha Zsigmondot
 a nagyvárad-újvárosi járásbíró-sághoz iroda-
 tisztá, Gilly Ilonát a nagyvárad-
 i, Salda Jánost a máramarosszigeti,
 Kovács Imrét a szilágysomlyói, özv.
 Budisán Jánosné a székelyhídi já-
 rásbíró-ságokhoz, Szilágyi Lajost a zil-
 lahi törvényszékhez, ifj. Kacsó Jó-
 zsefet a margittai, Papp Sándort a
 nagyvárad-újvárosi ügyészséghez, Szabó Il-
 onát a szatmárnémeti törvényszékhez,
 Plesz Lászlót a máramarosszigeti já-
 rásbíró-sághoz kezelőkké nevezték ki.

Aruval ellátott nagykereske-
 désünk részére Erdélyben
 elsőrendűen bevezetett
őskeresztény utazót
 keresünk. Ajánlatok fényképpel:
 „Szabadka, Postafiók 103”
 szám alá küldendők.

**DANIABAN EGY SZEMÉLYVONAT
 ELTÜNT A HÓVIHARBAN.** Kopenhá-
 gából jelentik: (Stefani) Dánia északi
 vidékén 48 órája heves hóviharak dü-
 löngenek. Egy személyvonat eltűnt a
 hóvihárban. A vonat felkutatására és
 az utasok felszabadítására mentőca-
 patot indítottak utnak. (MTI)

BIRÓI ÁTHELYEZÉSEK. A Hiva-
 talos Lap közli, hogy az igazságügy-
 miniszter dr. Kuhár Lajos szatmár-
 németi kir. ügyész a szabadkai kir.
 ügyészséghez; dr. Török Lajos técsői
 kir. járásbíró a szabadkai, dr. Rigó
 Ernő zilahi kir. törvényszéki bírót
 az újvidéki törvényszékhez, dr. Skul-
 lély Tivadár huszti kir. törvényszéki
 bírót a huszti járásbíró-sághoz, dr.
 Boldog Lajos nagysomkúti kir. járás-
 bíró a zombori járásbíró-sághoz he-
 lyezte át.

ORVOSI HIR. Dr. Zipser Béla ren-
 delését újból megkezdte Mátyás király-
 út 60. sz. alatt. Rendel. d. e. 10—11-ig,
 délután 3—5-ig. Telefon: 1901.

Brrr...! Befúj a szél? Aitóra Ablakra WINDFIX

Bircher-Benner magyarul! Bir-
 cher-Benner világhírű hírneves svájci
 szakorvos német nyelven 26 kiadást
 megért szakácskönyve „Korszerű vege-
 tárius szakácskönyv” címmel végre
 magyar nyelven is megjelent. Ezen új-
 szerű szakácskönyvnek az a célja,
 hogy az egészség megővése érdekében
 a táplálkozás tudományának legújabb
 megállapításai alapján az egészségesek
 táplálkozását irányítsa és a betegetek
 egészségük visszaszerzésében segítsen.
 Kipróbált és nagy szaktudással össze-
 állított receptjei a legkényesebb és
 legkulturáltabb ízlés, a legfinnyásabb
 és elkényeztetett gyomor számára is
 meglepetések. A beteg visszanyeri
 egészségét, — az egészséges megőrzi
 egészségét Bircher-Benner vegetárius
 szakácskönyve értékes tanácsai és út-
 mutatásai alapján. E mű úgyszólván a
 világ összes kultúrnyelvein megjelent
 már, bizonyosságul annak, hogy a gon-
 dolkodó és egészségére vigyázó, a he-
 lyes és észszerű táplálkozásra gondot
 fordító kultúrember számára mily
 nagyfontosságú és mennyire szüksé-
 ges egy útmutató tanácsadó mű. Re-
 ceptjei a magyar ízlés és igényeknek
 megfelelően átdolgozást nyertek, el-
 vezetések és gazdag tápértékűek. A hí-
 res és jónévvű Novák Rudolf és Társa
 Orvosi Szakkönyvkereskedés és Tudomá-
 nyos Könyvkiadóvállalat (Buda-
 pest, VIII. Baross-u. 21.) a szép kiál-
 lítású és gazdag tartalmú művet igen
 alacsony P 6 áron adta ki.

**A Baross Szövetség Nagyvárad és Vidéke Fiókja gyorsíró és
 gépiró tanfolyam-ot rendez. Tanfolyamvezető Szabó Ferenc
 okl. gyorsírás-tanító. A tanfolyam elvégzői állami bizottság előtt vizsgát
 tesznek. A tanfolyam november 4-én kezdődik. Tandíj havi 20 P.
 Baross-tagoknak 12 P. Jelentkezés hétköznapokon d. e. 10—1-ig,
 d. u. 4—6-ig a Baross Szövetség irodájában Rákóczi-ut 12. III. em.**

Váradpósa község előljárásága
 2444—1941. szám.

HIRDETMÉNY
 A község területén gyakorolható va-
 dászati jogot 1941. évi december hó
 12-én d. e. 11 órakor a váradlesi kör-
 jegyzői hivatalban tartandó nyilvános
 árverésen 1941. július 1-től 1951 július
 30-ig terjedő időre bérbeadjuk. Kikiál-
 tási ár évi 50 P.
 Feltételek a hivatalos órák alatt
 megtekinthetők.
 Váradpósa, 1941. október 28.
 Előljáróság.

**PÉCS POLGÁRMESTERE ELŐ-
 ADÁST TART NAGYVÁRADON**
 Nagyvárad. Saját tud. November hó
 6-án dr. Esztergár Lajos, Pécs város
 polgármestere szociális előadást tart
 a városháza dísztermében.

**BÉRBEADJÁK NAGYVÁRAD HÁ-
 ROMEZER HOLDAS VADÁSZTE-
 RÜLETÉT.** A város gazdasági ügyosz-
 tály az alábbi árverési hirdetményt
 adta ki: Nagyvárad thj. város kb
 3191 kat. holdat kitevő vadászterüle-
 tének jogát 1941 december 1-től 1951
 június 30-ig terjedő 10 egymásután
 következő évre 1941 december hó
 15-én délelőtt 11 órakor a városháza
 I. em. 23. számú szobájában meg-
 tartandó nyilvános szóbeli árverésen
 a legtöbbet ígérőnek bérbeadom. Ki-
 kiáltási ár 150 pengő. bánatpénz 15
 pengő. Bérleti feltételek a hivatalos
 órák alatt a városgazdasági ügyosz-
 tályon (városháza I. em. 23.) megte-
 kinthetők. Nagyváradon 1941. októ-
 ber hó 30. Dr. Gyapay László s. k.,
 h. polgármester.

**Esőernyők,
 paplanok,
 takarók!**
 Szövetek, selymek,
flanellek,
 barchendek és bársonyok,
 kötöttárúk, harisnyák, kesz-
 tyűk nagy választékban.
Czillér Imre
 a jöminőségek áruháza.

A NAGYVÁRADI KERESKE-
 DELMI CSARNOK KÖZLEMÉNYE.
 A november 1-iki ünnepre való te-
 kintettel felkérjük összes tagjainkat,
 hogy üzletüket déli 1 órától kezdve
 tartassák zárva.

ORVOSI HIR. Dr. Balogh József
 volt klinikai tanársegéd, szemész,
 fogszakorvos, rendelőjét 1941. no-
 vember 1-én Pável-utca 10 szám alatt
 II. em. nyitja meg. Rendel. d. e.
 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

**Kinevezés a nagyvárad-
 i pénzügy-
 igazgatóság-
 hoz.** Budapest, a MTI jelenti:
 A pénzügyminiszter Kapeller End-
 ré, a nagyvárad-
 i m. kir. pénzügyigaz-
 gatóság-
 hoz, ideiglenes minőségű pénz-
 ügyi iroda segédtisztá kinevezte.

„Bafisa” Hardtmuth rendszerű cserépkályháimmal
 40—50% fűtőanyag megtakarítás.
 Szerelés, átrakás, javítás. Figusch I. József
 keramikus mérnök.
 Telefon: 17-76.
 Szilágyi Dezső-u. 3.

**A BIHAR EGYLET VETITETT-
 KÉPES ELŐADÁSAI.** A bihari tu-
 risták vetített képes előadásokat fog-
 nak tartani. A Bihar Egylet előadá-
 sait a Tűzharcos Szövetséggel kar-
 oltva, a Tűzharcos Szövetség székhá-
 zának nagytermében (Rákóczi-ut 13.
 Széchenyi-épület I. emelet), fogja
 megtartani minden második vasár-
 nap délután 5 órai kezdettel. Az elő-
 adásokra beléptidij nincs. Ruhátár
 nem kötelező. Az első, rendkívül ér-
 dekes előadást, november 9-én, dél-
 után 5 órai kezdettel, Páldy Géza, a
 pécsi Mezők Egyesület főtitkára, az
 M. kir. Madártani Intézet tagja fog-
 ja tartani „Bepillantás a madárvilág-
 ba” címmel. A művészi, színes veti-
 tett képekkel kísért előadás és a tu-
 dományos körökben országosan is-
 mert nevű előadó bizonyára a leg-
 nagyobb érdeklődést fogja keltetni
 városunkban.

**Dr. Häckel Ernő: „Tanuljunk
 könnyen, gyorsan németül!”** 5. ja-
 vitott, bővített kiadás. (Novák Rudolf
 és Társa Tudományos Könyvkiadó-
 vállalat Budapest, VIII. Baross-u. 21.)
 Mintha csak azt hallanánk, hogy
 „Oszlopokat hordjunk Athénbe”, ha
 „Tanuljunk könnyen, gyorsan néme-
 tül” szinte szálló igévé lett mondást
 halljuk. A Häckel nyelvkönyvek már
 annyira ismertek, hogy valóságos fo-
 galomná váltak Mégis szükséges arra
 rámutatni, hogy a német nyelvkönyv-
 nek a most megjelent — immár ötö-
 dik új kiadása lényegesen megváltoz-
 tatott, megjavított formában, a szerző
 legújabb pedagógiai tapasztalatainak
 felhasználásával jelent meg. Ez a tény
 művét még értékesebbé és használha-
 tóbbá teszi. Valósággal a szuggeszció
 erejével és bámulatos könnyedséggel
 vezet be német nyelv tanulóját már
 az első oldalaktól kezdve a német
 nyelv elsajátításába anélkül, hogy
 nyelvtani szabályokkal, helyesebben
 nyelvtani szabályok kivételével meg-
 nehezítené a német nyelv gyors el-
 sajátítását. A mű valóban a mai né-
 met nyelvet tanítja a legkönnyebb és
 leggyorsabb módon úgy, hogy a tanu-
 ló e könyv segítségével valóban be-
 széli tanul. E mű ára fűzve P 6.80.
 kötve P 7.80.

**Miseruhák, pluvialék,
 kelyhek, cingulusok,
 gallérok reverendák stb.**
Oberbauer A. Utóda
 legelőnyösebb beszerzési forrása
 Budapest, IV. Váci-utca 41 sz.
 Alapítási év 1863. Tel. At. 83-3-44.
 78 éves cég.

Belvárosi mozgóban
Bolváry Géza hatalmas sikerű filmje:
Bécsi történetek
Az örök vidám békebeli Bécs színes élete.
Hans Moser, Paul Hörbiger, Marta Harell, Olly Holzmann
Szombaton utoljára!

Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuth u. 1
Havi 200 fix
Vadnay László legnagyobb magyar sikerű
filmvígjátéka
Uray Tivadar, Páger Antal, Jávör Pál, Bársony,
Fülöp M., Salamon B. Legujab hirado.

Jávör Pál, Tabódy Klári, Mály Gerő,
Vaszary, Misoga, Makláry, filmbohózata
A balkezes angyal
az APOLLOBAN

BELVÁROSIMOZGÓ

Vasárnap új műsor!!!
HARRY BAUR világfilmje
**MINDENÉRT
FIZETNI KELL**
Ezt a filmet nevezték a szakkörök
a francia filmgyártás csúcsteljesít-
ményének.
Figyelem! Szombat és vasár-
nap délelőtt 11 órakor, hétfőn
déltűn 3 órai kezdettel
vegyes filmcsemegék
10 drb. kultur és szórakoztató
film 1 előadásón.
Olcsó helyárák!

Érdekes újítás!

A közönség óhajának tesz eleget a
Belvárosi Mozgó, amidőn külön-
külön és szórakoztató előadások bevezet-
tésével kíván kedveskedni.

Minden vasár- és ünnepnap délelőtt
11 órai kezdettel, azonkívül különös
tekintettel a diákokra és azokra, akik
vasárnap délelőtt akadályozva van-
nak, hétfőn déltűn 3 órakor „Vegyes
filmcsemegék” címen előadást tart.

Ezen **olcsó helyárák** bemutatás mag-
gas színvonalát bizonyítja az első elő-
adások gazdag programja. Szombaton,
vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel és
hétfőn déltűn 3 órakor mutatja be a
„Vegyes filmcsemegék” első sorozatát
az alábbi összeállításban:

1. Magyar világhíradó.
2. Horthy Miklós. (Riportfilm a
Kormányzó Urunk jubileumáról.)
3. Ceruzagyártás. (Díjnyertes kul-
túrfilm.)
4. Ufa világhíradó.
5. A Német nép a háborúban. (A
háborús Németország élete.)
6. Téli álom. (Csodálatosan szép
színes rajzfilm.)
7. Mennyi esze van a tyúknak. (Uj-
szerű kultúrfilm.)
8. Erdői szinfónia. (Rendkívüli szép-
ségű kultúrfilm.)

Vége.

Meg vagyunk győződve, hogy vá-
rosunk közönsége értékelni fogja a
Belvárosi Mozgó újítását és a „Vegyes
filmcsemegék” előadásai mindenki
számára közkedvelté válik.

Pályázat egyetemi tanszékere

Budapest, a MTI jelenti: A vallás- és
közoktatásügyi miniszter a budapesti
Pázmány Péter Tudományegyetem or-
vostudományi karának üresedésben
levő orr, torok, gége és fülgyógyászati
tanszékere nyilvános pályázatot hir-
det. A kérvényeket 1941 november hó
29-éig lehet beadni.

Budapest, a MTI jelenti: A vallás-
és közoktatásügyi miniszter a debreceni
Tisza István Tudományegyetem böl-
csészettudományi karának üresedésben
levő pedagógiai tanszékere nyilvános
pályázatot hirdet. Pályázni 1941. no-
vember 29-éig lehet.

Telefon: 19-48 Casinó mozgó Szilágyi Dezső-u. 5.

Sárga rózsa

Jókai Mór örökbecsű regénye. Főszerepben: Szörényi Eva, Greguss Zoltán.

GAZDASÁGI ÉLET

Házbérvallomást kötelesek beadni a háztulajdonosok

Nagyvárad thj. város adóhivatala
11798/1941. adóhiv. szám alatt a kö-
vetkező hirdetményt adta ki:

A házádóra vonatkozó jogszabályok
12. szakasza értelmében háztulajdo-
nos — azaz a ház tényleges birtokosa
— köteles minden év november havá-
ban a ház nyersbérjövödelméről, illet-
ve bérbeadás hiányában a ház haszon-
értékéről bevallást adni.

A házbérvallási íven az 1941. év
utolsó évnegyedében (házbérvallás-
ban) járó nyersbérjövödelemnek
egy teljes évre átszámított, vagyis 4
évnegyedre eső összeget kell beállítá-
ni. Ha a bér nem évnegyedenként,
hanem havonta fizetendő, úgy adó-
alapul az 1941. évi november hóra
eső nyersbérjövödelem 12 hónap-
ra átszámított összegét kell bevallani.
A bérbe nem adott lakásoknál bér-
jövödelem hiányában azt a haszon-

értéket kell megjelölni, amelyet a la-
kásért bérbeadás útján lehetne elérni.

A bevallást az erre a célra szolgáló
nyomtatványon a városi adóhivatal
(földszint 15. számú szobában) kap-
ható házbérvallási íven kell teljesí-
teni és azt a kitöltés után ugyancsak
a Városházán (földszint 21. számú
szobában) kell beadni.

A városi adóhivatal figyelmezteti a
házbirtokosokat, hogy házádóvallo-
másaikat 1941. november 30-ig feltét-
lenül adják be, mert ellenkező eset-
ben a H. H. Ö. 26. §-a értelmében a
kivetés során megállapított adónak 5
százalékát, ha pedig a bevallás beadá-
sára hozzá intézett felhívásnak a ki-
tűzött határidőn belül sem tesz ele-
get, így a megállapított adónak 10
százalékát fizeti bírság fejében.

Nagyvárad, 1941 október 30.

A városi adóhivatal.

A motalkó fogyasztásának szabályozása

Megjelent a miniszteri rendelet végrehajtási utasítása

(Tizenkettedik közlemény.)

VI. FEJEZET.

A motalkót forgalombahozó vállala-
tok, kereskedők, benzinkutak eljárá-
sára, illetőleg ellenőrzésére vonatkozó
rendeletek.

25. §. (1) A benzinkut motalkót az
1. §. (3) bekezdésében megjelölt ka-
tonai „Elismervény”-en kívül csak
motalkó-jegy ellenében szolgáltathat
ki, utalványt a benzinkutnak beváltá-
nia tilos.

(2) Motalkó-jegy ellenében csak
benzinkutnál lehet motalkót vásárol-
ni, illetőleg kiszolgáltatni.

(3) I. M., II. M. és III. M jelzésű
motalkó-jegyre abban az esetben, ha
a jegyen személygépjármű forgalmi
rendszáma van feltüntetve, személy-
gépjármű számára is lehet motalkót
kiszolgáltatni.

(4) A benzinkut kezelő motalkót
csak a motalkó-jegyéről a vásárlás al-
kalmával sajátkezűleg levágott szel-

vény ellenében csak abban a hónap-
ban szolgáltathat ki, amelyre a mo-
talkó-jegy érvényes. A benzinkutke-
zelő tartozik meggyőződni, hogy a
gépjármű, amelynek részére a mo-
talkót kiszolgáltatja, ugyanolyan for-
galmi rendszámot visel-e, mint amely
a motalkó-jegyven fel van tüntetve.
Segédmotor kerékpároknál a benzin-
kutkezelő köteles meggyőződni arról,
hogy a segédmotoros kerékpár alvá-
zás feltüntetett sz. a motalkó-jegyven
feltüntetett alvászámával egyezik-e.
Ezek a rendelkezések nem vonatkoz-
nak a MATEOSZ-tehergépjármű-
vek motalkó-jegyére, amelyeken a
forgalmi rendszámok feltüntetve nin-
csenek.

(5) A benzinkutkezelő akár motalkó-
jegy, akár katonai „Elismervény” el-
lenében csak olyan mennyiségű mo-
talkót szolgáltathat ki, amennyi a
gépjármű beépített tartályába bele-
fér, kannába, hordóba vagy más

Mielőtt szörmét, bundát vásárol,
keresse fel

Halász Imre szücs üzletét

Nagyvárad, Kazinczy Ferenc utca 4. Telefon: 18-90.
Külföldi szörmékben, kész bundákban nagy választék.
Javításokat, alakításokat pontosan szolid árak mellett vállalok.

edénybe — a 11. §. (4) bekezdésében
foglalt rendelkezés (MATEOSZ kivé-
telével) — a motalkót töltenie nem
szabad.

(6) Előre levágott szelvény ellené-
ben motalkót kiszolgáltatni tilos.

A szállítómunkások érdekében beadvánnyal fordult a Hivatás- szervezet a Kereskedelem és közlekedésügyi miniszte- riumhoz

A kereskedelem és közlekedésügyi
miniszter már régebben elrendelte a
legkisebb bérek megállapítását a szál-
lítóiparban a Nagyvárad Kereskedel-
mi és Iparkamara területére. Az ipar-
felügyelőség annak idején felszólítot-
ta a Hivatásszervezetet, hogy tagjait
jelölje a munkabérmegállapító bizott-
ságha. Ez meg is történt, azonban a
minisztériumból még nem érkezett
még a bizottság kinevezése. Most a
Hivatásszervezet kérte a bizottság mi-
előbbi kinevezését a szállítómunká-
sok nehéz anyagi helyzetére való te-
kintettel, mert Nagyváradon a többi
kamarak területén megállapított bé-
rekhez viszonyítva igen alacsonyak a
munkabérek.

A Hivatásszervezet felké- résére dr. Kovrig Béla előadást tart Nagyváradon

A kolozsvári Hivatásszervezet át-
iratham értesítette a nagyvárad szor-
vezetet, hogy a helyi titkárság kéré-
sének eleget téve, dr. Kovrig Béla, a
kolozsvári Ferenc József Tudomány-
egyetem rektora, november elején
Nagyváradra érkezik és a Hivatás-
szervezet rendezésében előadást tart.
Már most felhívjuk városunk keresz-
tény társadalmának és főleg értelmi-
ségének figyelmét Kovrig Béla, a ki-
váló író és egyetemi tanár előadására.
Az előadás pontos helyének és idejé-
nek ismertetését legközelebb közöl-
jük.

Őszinte mozikritika

Bécsi történetek

Az a film, amelyet csütörtökön
mutatott be a Belvárosi Mozi, izig-
vérig békebeli levegőt áraszt. Az egy-
kori császárváros minden édes han-
gulata, illata, muzsikája, lírája ben-
ne lüktet. Ami kedély a régi bécsiek-
ben volt, az mind érvényesül ebben
a filmben, Hans Moser, Paul Hörbi-
ger, Marta Harell és Olly Holzman
a főszerepekben végtelenül kedvesek,
mulatságosak — és mindenkifelett
művésziiek. Egy belvárosi kávéházon
keresztül ismerjük meg a régi Bécsot,
fiakerestőt, mágnásostól, virágillatos-
tól s a bűbajos bécsi muzsika át meg-
átszővi az egészét. Bolváry Géza re-
mekelt ezzel a filmjével, amit érde-
mes megnézni, mert az első jelenetétől
az utolsóig tökéletes művészi al-
kotás.

(—la.)

Baross Szövetség Rovata

A borbély-fodrász szakcsoport nagygyűlése

A Baross Szövetségben megalakult borbély-fodrász szakcsoport elnökségét, alelnökségét s az összes szakcsoport tagokat, valamint a még nem tag, de keresztény borbély-fodrász-mestereket ez uton kéri és hívja fel, hogy f. é. november hó 3-án, hétfőn délután pontosan 4 órára nagygyűlésre saját érdekükben a Baross-székház nagytermében feltétlenül jelenjenek meg. A nagygyűlés alkalmával fontos szakmabeli megbeszélések, értekezések, intézkedések és indítványozások kerülnek napirendi tárgyalásra. Ugyanakkor, aki még igénylését, szappan, szesz, tűzifa, stb. re nem adta le, az is végérvényes elintéztést nyer ezen nagygyűlés alkalmával.

Baross Szövetség Elnöksége.

A Kuria egy évi börtönre és 8000 pengő pénzbüntetésre ítélte gróf Nemes Vincét

A Pethő Sándor halálát okozó gróftól örök időkre eltiltották a gépkocsivezetéstől

Budapest, a Magyar Országos Tudósító jelenti: A Királyi Kuria ma tárgyalta gróf Nemes Vince ügyét, aki a múlt év augusztusában Balatonfüreden összeütközött Kenyeres Gábor bérautósoffor autójával és az összeütközés következtében Pethő Sándor dr és Kenyeres Gábor életüket veszítették, ketten súlyosan megsebesültek. Ezek között volt Udvary Gyöngyvér, a szilágy-somlyói származású ujságíró is. A veszprémi törvényszék nyolcezer pengő pénzbüntetésre ítélte gróf Nemeset és három évre eltiltotta az autóvezetés-től. A győri tábla a büntetést hathatónapra súlyosbította és tíz évre tiltotta el a vezetéstől. A Kuria megsemmisítette az alsóbíróságok ítéletét és a büntetést egy évi fogházra emelte fel, a gépkocsivezetéstől pedig örökre eltiltotta gróf Nemes Vincét.

Sajtódélután az Orsolya zárdá dísztermében

Nagyvárad. Saját tud. A Katolikus Hölgyek Országos Sajtóegyesülete tegnap délután tartotta meg első előadódélutánját az Orsolya-zárda dísztermében. Az előadást dr Lestyán Endre prelátus-kanonok bevezető szavai nyitották meg. Hangoztatta a katolikus sajtó fontosságát Előszőr Bozóky Gyula nyugalmazott vezérkari ezredes lépett az előadói emelvényre. Előadásában rámutatott arra, hogy milyen nagyfontosságú véleményalkotó és ellenőrző tényező a sajtó. A katolikus közönség nem mondhat le soha erről a fontos tényezőről. Utána P. Polonyi József atyá tartott szerezemlést a magyarországi sajtó felett. Rámutatott arra, hogy milyen káros hatású és bondasztó hatású a mindenre megalkuvó, szüntelen és világnézetnélküli sajtó. Előadását a közönség nagy tetszéssel fogadta.

A második sajtóelőadás ma délután öt órakor lesz ugyancsak az Orsolya-zárda dísztermében.

Hozzászólás a szilágymegyei villamos centrálé kérdéséhez

Hónapok óta igen sok cikk jelent meg már a Magyar Lapokban Nagyvárad és környéke villany árammal való ellátására vonatkozólag. A kérdéshez igen sokan szólak hozzá nem csak a nagy nyilvánosság előtt, hanem az illetékes hatóságoknál is. Ezek között volt már kulturmérnök, gépészmérnök, sőt talán jogász is, csak vegyész-mérnök nem, már pedig ma, amidőn minden kérdés az anyag-gazdálkodás körüli forog, jogosan teheti meg az észrevételeit a vegyész-mérnök is.

A kérdés hozzászólásához való végleges ösztönzést a Magyar Lapok október hó 25-én „Elektromoscentrálé segítségével villany erővel látják el Nagyváradot, Debrecent és a Szilágy-

ságot” cím alatt megjelent cikk adta meg. Ezek szerint az ipariügyi minisztériumban komolyan foglalkoznak azzal a kérdéssel, hogy a fent nevezett területek villamos energia szükségletét szilágymegyei barnaszénből állítsák elő.

Mint vegyész-mérnök, ennek a tervnek keresztülvitelét, illetve megvalósítását igen meggondolandónak tartom és pedig azért, mert amíg csak egy lehetőségünk is kínálkozik arra, hogy villamos energiát vízhatással állítsunk elő, addig minden más energiaforrás felhasználásának háttérbe kell szorúlnia.

Ezt az állítást az alábbiakban igyekszem alátámasztani:

Kifogyóban van a föld kőolajkészlete

Mindenki előtt tudott dolog, hogy a mai kornak legfontosabb hajtó energiája a kőolaj, illetve annak különböző desztillációs termékei. Az is megállapított tény ma már, hogy a föld, kiváltképpen Európa kőolajkészlete csak egy pár évtizedig elegendő. Garfies V. R. amerikai kiváló szakember becslése szerint az egész világ kőolajkészlete (ha a fogyasztásban mutatkozó óriási emelkedésben visszaesés nem fog bekövetkezni), még csak 12 esztendőre elegendő. Igaz, hogy vannak még fölmentárt készle-

tek, amelynek örömeiben Magyarország is bőven ki fogja venni részét még e háboru folyama alatt, de mindezek dacára is legfeljebb még csak évtizedekről beszélhetünk.

Az is köztudomású dolog, hogy jó pár éve, főleg Németországban a „mübenzin“ kőszénből való előállítása nem csak teljesen megoldott problémának mondható, hanem számolhatunk azzal is, hogy rövidesen versenyképes társként fog fellépni a természetes benzinnel szemben.

Nagyvárad mérnök világhírű feltalálók között

Remélem, nem lesz érdektelen a váradai közönség számára, ha e témával kapcsolatban megemlítem, hogy a mübenzin előállításában a magyar tudósok is alaposan kivették részüket, sőt egy nagyváradai vegyész-mérnök is: dr Szeszich Lajos. Szeszich Elek m. kir. műszaki tanácsos fia. Ugyanis dr Varga József műegyetemi tanár, a jelenlegi ipariügyi miniszter dr Szeszich Lajos tanársegédjét tüntette ki azzal a megbízatással, hogy az erre vonatkozó találmányát Németországban bevezesse. Miután pedig ott a találmány kitűnően bevált, a japánok is megvették és most dr Szeszich Lajos földünk a japánok részére állítja elő a részükre „életet“ jelentő mübenzint.

Tekintettel arra, hogy Garfies V. R. jóslatát igen komolyan lehet venni, rövidesen eljön az idő amikor egyedi forrása a kőszén lesz, sőt a mai tudásunk szerint éppen a gyengébb minőségű barnaszén. Am de a szén-készleteink sem kifogyhatatlanok. A jelenleg ismert, illetve feltárt készleteink legfeljebb egy pár évszázadig lesz elegendő.

Mint minden nemzet, úgy a magyar is, örök életre számít. Minden nagyobb horderejű eszelekedetünkben

tehát a jövő nemzedékekre is gondolkunk kell. Mindent el kell követnünk, hogy istenadta természeti kincseinkkel sáfárkodjunk, hogy terveinket csak ideális nemzeti érdekek irányítsák és semmi szín alatt sem egyes emberek vagy tökecsoportok önző érdekei. Ha tehát a villamos energia előállítását az energiagazdálkodás szempontjából nézzük, akkor ott, ahol vízi energia is rendelkezésünkre áll, még látszólagos befektetési költségtöbblet esetén is, ezt kell elsőbbségbe helyezni a kőszénben rejlő energiával szemben.

A Magyar Lapokban nem egy komoly cikk jelent meg már a folyóvizeink éppen ezen célból való felhasználására vonatkozólag, így tehát semmi okunk nincs abban kételkedni hogy ilyenek nem állanak rendelkezésünkre. Valahányszor tehát Nagyváradon felmerül a kérdése annak, hogy a jelenlegi villamos központot átalakítsuk vagy kibővítsük, vagy más helyen állítsuk fel (pl. Derna-Tataroson az ott elforduló nagy-mennyiségű víz miatt), úgy én azt hiszem, nem alapvetlenül a vegyész-mérnök figyelméztetése, hogy a fenti szempontokra való tekintettel amíg csak egy mód van rá a vízi energiát

előnyben részesítsék. Nem tudom, hogy a rendelkezésünkre álló vízerőinkben rejlő energia elegendő volna-e annyi villamos energia előállítására, hogy abból más megyéknek is adhassunk, de ez végeredményben sem döntheti el a kérdést. Már csak azért sem, mert köztudomású dolog, hogy a vízi energiával előállított villanyáram jóval olcsóbb szokott lenni, mint a kőszénrel előállított áram. Ha ez így van, akkor annak nemcsak a fogyasztó közönség szempontjából van igen nagy jelentősége, hanem iparfejlesztés szempontjából is. Mint vegyész-mérnök, tudom, hogy számtalan vegyi és más cikk előállítására, mondhatni monopolisztikus előállítására azért lehetséges Norvégiában, Svédországban, Svájcban és részben Németországban, mert ezekben az államokban a vízienergiával előállított olcsó villamos energia teszi azt lehetővé.

Tekintettel továbbá arra, hogy egy villamos központ több évtizedre szokott épülni és ez alatt az idő alatt több drágasági hullám is bekövetkezik és így a szén árának emelkedése folytán a fogyasztó közönség mind-egyre áremelkedésnek lehet kitéve, ugyanakkor ez a vízre semmiképpen nem vonatkozhatik, mert tudtommal a folyóvizek árát nem drágasági hullámok szabályozzák.

Jól tudom, hogy egy ilyen kérdés eldöntésénél még igen sok más szempontot is mérlegelés tárgyává kell tenni, ennek dacára kérem a város jelenlegi vezetőit, hogy ha majd ez a kérdés komolyan a megvalósulás stádiumába fog kerülni, akkor a vízienergia felhasználásának lehetőségét a lehető legkomolyabb mérlegelés tárgyává tegye és tartson ki a nagyváradai fogyasztóközönség érdekei mellett a végletekig.

Maradtam a Főszerkesztő Urnak
kiváló tisztelettel
„Vegyész-mérnök.”

SZINHÁZ

Színházi iroda közleményei:

— Pénteken Piros bugyelláris, bérletszünetben kerül bemutatásra, Moóry Lucy, Dely Ferenc, Bakos, Solymossy, Ross, Barsy, Berengh játsszák a vezető szerepeket.

— Szombaton: Négy asszonyt szerettek megy, a bemutató szereposztásában.

— Cigányszerzem. Vasárnap délután olcsó helyárrakkal kerül színre az óriási sikerrel felújított Cigányszerzem nagyoperett, Jurik Julcsival, Radnóthy Évával, Koltay Arankával, Tolnayval, Kozmával, Solymossyval, Bakossal a főszerepekben.

— Vasárnap este a Piros bugyelláris előadását ismétli meg a színház.

— Hétfőn az Iskolánki-vüli Népművelődési Bizottság rendezésében A híd, Herczeg Ferenc remekműve kerül színre Moóry Lucyval, Delyvel, Sármasssyval, Kozmával, Solymossyval, Barsyval a vezető szerepekben.

— Előkészületben: Nyári zápor. Hunyadi vigjáték.

HETI MŰSOR:

Vasárnap délután olcsó helyárrakkal Cigányszerzem. — Este: Piros bugyelláris.

Hétfőn este (Népművelődési előadás-sorozat): Híd.

Kedden este: Nyári zápor. Bemutató

Meonyilt! Kiss Béláné Mennyilt!

műszaki cikkek üzlete Nagypiac-tér 10. Ker. Csarnok épület.

Világírás kerékpárok, rádiók, varrógépek
és ezek alkatrészei, villamos gépek
Olcsó, szolid árak! Telefon: 27-04, alközpont 54

SPORT

Nagy az érdeklődés a vasárnapi Elektromos-NAC mérkőzés iránt

A NAC ezen a héten nem tartott kétnapos edzést, csupán két kiadós erőnléti edzéssel készült az Elektromos ellen. A Ferencváros elleni hatalmas küzdelem, aztán a válogatottban való szereplés, ugyanakkor az újjvidéki mérkőzés és az ezekkel járó fárasztó út alaposan igénybe vette a játékosokat.

Kedden délután „könnyű” edzés, utána fürdés és gyúrás volt műsoron, esütörtökön is kiadós erőnléti edzést tartott Rónai edző a játékosokkal.

A kis pályán folyt le az utolsó kézilabdás mérkőzés a bordó-sárgák ellen. Juhász, a két Kovács, Bodola és Domján az egyből való passzolgatást gyakorolták, a többiek 11-eseket rúgtak. Legjobb Rónai edző rúgásai sikerültek. Aztán három kört futottak a játékosok, majd külön a szélsők, a fedezetek, hátvédek labdagyakorlatokat vé-

geztek. A belső csatárok Várday kapuját döngették, Solymosi ugyanis Újvidéken szerzett húzódása miatt „civilben” nézte végig az edzést, vasárnap azonban ő védi a NAC hálóját.

Az Elektromos elleni csapat a következő lesz: Solymosi—Záborszki, Domján—Krasznai, Juhász, Deményi—Kovács II, Kovács I, Sárvári Bodola, Tóth III.

A pálya talaja kétségbeesítő állapotban van. A sár bokáig ér, néhány helyen hatalmas töcsák tarkítják. Csak abban bízik a NAC vezetősége, hogy száraz idő lesz s valamit javul a talaj. Egyébként lehetséges, hogy ez a mérkőzés lesz az utolsó az őszi idényben az erzsébetligeti pályán, mert sürgősen megkezdik a pályajavító munkálatokat.

Erősen készülődik az Elektromos a NAC ellen

A vasárnapi nagyváradi mérkőzésre készülők Elektromos szerda délutánra a Tipográfiaát hívta meg edzőtársul. Az edzőmérkőzés a BTK pozsonyiúti pályáján zajlott le. Az első félidő az első csapatával, a másodikat a tartalékjaival játszotta a „Tromos.” A bordó-sárgák „nagyjai” egész jól mozogtak és a Boldizsárral, Béknyével és Buzásyval megerősített Tipográfia-nak 45 perc alatt három gólt (G. Tóth, Rozsáli, Marosi) rúgtak. Különösen Pákozdi, Pázmándy (középfedezet

játszott). G. Tóth és Ortutay játéka tetszett.

Az edzés végén Kovács dr főtitkár mondotta:

— A nagyváradi pálya talaja hasonló a BTK-pálya talajához, ezért tartottuk itt az edzőmérkőzést. Nagyváradon tizenkettes kerettel utazunk, csak közvetlenül a mérkőzés előtt döntjük el az összeállítást. A keret: Boldizsár, Pákozdi, Onodi, Pálinkás, Pázmándy, Török, Rozsáli, G. Tóth, Fűzi, Marosi, Fekecs, Ortutay.

RÁDIÓ

VASÁRNAP, NOVEMBER 2.

- 8.00 Fohász. Szózat. Hanglemezek.
8.45 Hírek.
9.00 Görög katolikus egyházi ének és szentbeszéd a Szent Flóriánról elnevezett budai görög katolikus plébániatemplomból. A szentbeszédet Puskás Lajos segédlelkész mondja.
10.00 Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi Főplébánia-templomból. A szentbeszédet Barkóczy Sándor prépost, zuglói esperes-plébános mondja.
11.15 Evangélikus istentisztelet. Prédikál Keken András dr deákteri lelkész.
12.15 Levente félóra.
12.45 Székesfővárosi zenekar.
13.45 Időjelzés, hírek, vizállásjelentés.
14.00 Hanglemezek.
15.00 A szülő telepítése, felújítása és pótlása az új jogszabályok mellett. A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.
15.45 A Beszkárt Budai Főműhelyének Dalegylete.
16.10 Körösfői vasárnap. Fűsi József előadása.
16.25 Bella-hárfaegyüttes.
16.40 Beszélgetés az adáshivatal előtt. Kisléghy Nagy Dénes dr egyetemi tanár előadása.
17.00 Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
17.20 Hangképek a vasárnap sportjáról. Beszél Pluhár István és Lengyel József dr.
17.50 Szalonötös.
18.30 Formay Cecil elbeszélése. Felolvasás.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.

19.20 Dohnányi Ernő zongorázik.

19.50 Sporteredmények.

20.00 A Magyar Kulturális Egyesületek Országos Szövetsége és a Délmagyarországi Közművelődési Szövetség Irodalmi estjének közvetítése az Újvidéki Levente Otthonból.

20.40 Újvidéki séta. A közvetítést vezető Budinszky Sándor. Hangfelvétel.

21.40 Hírek, löversenyeredmények.

22.15 Liszt-zsolnások.

Halottak napjának előestéjére való tekintettel a Rádió az idegennyelvű és a 24 órás magyar nyelvű hírszolgálat kivételével további műsort nem ad!

24.00 Hírek.

HÉTFŐ, NOVEMBER 3.

9.30 Hírek.

10.00 Egyházi ének és szentbeszéd a szentistvánvárosi Bazilikából. A szentbeszédet Bárd János dr palacsai teológiai tanár mondja.

11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00 Harangszó. Fohász. Himnusz.

12.10 Rádiózenekar.

12.40 Hírek.

13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.

13.30 Hanglemezek.

14.30 Hírek.

14.45 Műsorismertetés.

15.00 Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15 A haláltánc. Csabai István dr műtörténeti előadása. Felolvasás.

16.45 Időjelzés, hírek.

17.00 Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

17.15 Mindnyájunk gondoljai. A Közlekedési Szolgálat közleményei.

17.35 Emlékezés nagy zeneszerzőkre. — Előadás hanglemezekkel. Felolvasás.

18.10 Elmélkedés. Baranyai Jusztin dr előadása.

18.25 Zsámboki Miklós gondolkázik.

18.45 Amor Sanctus. Babits Mihály fordításában régi keresztény himnuszokat mond Tasnády Ilona.

19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.

19.20 Szakolczay-Riegler Ernő orgonál.

19.45 Eljössz te is és meggyújtod mécsmet. Közvetítés a kerepesi uti temetőből. Vezető Gecső Sándor-né. Hangfelvétel.

20.10 Operaházi zenekar

21.40 Hírek.

Halottak napjára való tekintettel a rádió a 23 órás idegennyelvű és a 24 órás magyar nyelvű hírszolgálat kivételével további műsort nem ad!

24.00 Hírek.

KEDD, NOVEMBER 4.

6.40 Ébresztő. Torna.

7.00 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek.

10.00 Hírek.

10.20 A vándor visszanéz. Irta Molnár Endre. Felolvasás.

10.45 Divattudósítás. Felolvasás.

11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00 Harangszó. Fohász. Himnusz.

12.10 A József nádor 2. honvédegylet-vezető zenekara.

12.40 Hírek.

13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 14 fillér, Állaskeresőknek 25 százalék engedmény

Lakás

Azonnalra kiadó szoba irodának vagy szalonnak telefonnal vagy anélkül, Rímanóczy-u. 10. Wittenberg, tel. 22-27. 650

Keresünk három, esetleg kétszobás komfortos lakást november 1-re, lehetőleg a központ környékén. Ügynököt díjazunk. Vegyi és Élelmiszeripari r. t., Mátyás király-u. 80. 630

Keresek mielőbbre 2 szobás lakást, esetleg konyha, vagy fürdőszoba nélkül is, fiatal házaspárnak. Cim a Kúdosban. 603

Adás-vétel

Férfiruhákat, használtakat legjobban vehet és eladhat Molnár használatra üzletében. Bémer-tér 1. (udvarban). 566

Aranyat, briliánst, ezüstöt magas áron veszek. Órák, ókszeret látitok Gyenge István ékszerész. Rákóczi ut 19. 633

Eladó bérház sürgősen, részekben is. Négy lakásos ház, melyben 2 szobás lakás azonnal elfoglalható. Ára 12 ezer pengő. Tatiné, Szigligeti-u. 12. 631

Töltőtoll kiváló márkák, nagy választékban, olcsón Simon István könyv-papírüzletében Bémer-tér 3. Tel. 26-43.

Keresek megvételre egy kifogástalan állapotban lévő pianót. Ajánlatokat kérek gyártmány és pontos ár megjelölésével „Kifogástalan” jellegre a kiadóhivatalba. 651

Aranyat, ezüstöt napi áron veszek. Tiszay órák és ékszerész. Nagyvárad. Rákóczi-ut 6. 644

30 darab használt székét venne a Nyilaskeresztes párt, Nagyvárad, Széchenyi-tér 16. Telefon 12-76. 644

Briliánsért, régi ékszerért magas árat fizetek. Tarján ékszerész. Rákóczi-ut 8. (Széchenyivel szemben). 642

Biciklit, jókarban levőt veszek. Bunyitay-liget 2. 652

Mindennemű arany ékszer és züst tárgyak vásárlása és eladása. Mészáros-u. 4 szám, udvarban. — Schwartz ékszerész.

UJSAG makulatura kapható a Magyar Lapok kiadóhivatalában.

13.30 Csorba Dezső cigányzenekara.

14.30 Hírek.

14.45 Műsorismertetés.

15.00 Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

15.20 Szudy Nándorné zongorázik.

15.40 Mit főzzünk? Háziasszonyok beszélgetnek.

15.55 Sallak Pál énekel.

16.15 Gyermekdélután.

16.45 Időjelzés, hírek.

17.00 Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

17.15 Vidéki és délvidéki. Irta Draszkóczy Ede dr. Felolvasás.

17.35 Közvetítés az Ostende kávéházból.

18.35 Csathó Kálmán elbeszélése.

19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.

19.20 Az új japán miniszterelnök. Wimpffen Iván báró előadása.

19.50 A Székesfővárosi Zenekar október 10-iki hangversenyének közvetítése. Hangfelvétel.

20.10 Közvetítés az Új Magyar Színházról. A milliomos. Vigjáték három felvonásban.

21.40 Hírek.

22.10 A milliomos III. felvonásának közvetítése. Hangfelvétel.

22.45 Uniczky László szalonzenekara.

24.00 Hírek.

Jókarban levő Cseppel kerékpár eladó. Cim a kiadóban. 648

ARANYAT magas áron veszek
EZÜSTÖT Haslinger ékszerész
BRILIÁNST Rákóczi-ut 8. 643

Fűszer és kocsmái berendezés, 2 kocsi, 1 üvegfal, műkedvelő díszletek eladók. Barátky Zoltán, Váradszöllős. 629

Hírlapok

Kölcsönök kaphatók a Nagyváradi Gazdák és Kisiparosok Hitelszövetkezeténél, Szalárdi-u. 6. 649

Elcserelném 2 szobás fürdőszobás lakásomat Pesten ugyanolyannal. Huszár-ut 11, ajtó 18. 646

Aradi házat 35 ezer pengő értékben elcserelném nagyváradival. Dr Dobay ügyvéd, Szaniszló-u. 4. Telefon 11-15. 645

Nyugdíjasok, figyelmeztetés! Értésitem, hogy november 1, 2, 3-án nyugdíj ügyekben felvilágosítást adok. Pontos helyet 1-2-án u. i. közlöm! szentléleki Pakott Dénes. 643

Koszorúk, élő, művirágból olcsón készülnék. Czira virágüzlet, Bémer-tér 2. 633

Állást keres

Szakképzett ápolónő beteg mellé ajánlkózik, vidékre is elmegy. Gróf Csáky István-utca 24. 642

Állást nyec

Szőnyegjavításhoz leányokat és tanulókisleányokat fizetéssel felveszek. Érdeklődni Bach-szalonn, Szent János-utca 25. 642

Keresztény, intelligens, jutalékos utazót keresek, fűszeresek látogatására. Kézrel írott ajánlatok „Harmincnyven éves” jellegre a kiadóba küldendők. 647

Önálló villanyszerelő itteni nagyobb iparvállalattól kerestetik. Ajánlatokat a kiadóhivatalba „Iparvállalat” jellegre kérünk. 642

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: Felelős kiadó:
Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc
Szent László-nyomda Rt.
igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgónépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.